

Securities & Exchange Organization, Research, Development & Islamic Studies (RDIS)
Journal of Securities and Exchange, Spring 2022, V. 15, No.57, pp. 495-530

State Ownership and Asymmetric Cost Behavior¹

Saeid Ebrahimi², Omid Faraji³, Meysam Arabzadeh⁴,
Mostafa Ezadpour⁵, Fakhroddin Mohammadrezaei⁶

Received: 2021/10/04
Accepted: 2022/01/30

Research Paper

Abstract

In this study, the role of state ownership in comparison to private ownership on the asymmetric behavior of costs has been investigated. In order to conduct this research, sample of 325 companies listed in the Tehran Stock Exchange and Iran Fara Bourse (1990 firm-year) were selected during the period 2010-2020. Selling, general & administrative costs and, at a higher level, operating costs have been evaluated as dependent variables of the model. Hypotheses were tested using panel data and multiple regression model with ordinary least squares method and robust standard error approach. State ownership compared to private ownership leads to greater stickiness in selling, general & administrative costs and total operating costs. In the state-owned enterprises due to government support, prioritizing socio-political objectives and intervention in the decision-making process, the degree of cost stickiness is higher, because downward adjustments in costs such as employee adjustments and changes in resources level is lower than other firms. Management expectations in conjunction with government support (such as optimism about future demand) and their incentives (such as opportunism and empire building) are other reasons for higher degree of cost stickiness of state-owned enterprises in comparison with private-owned enterprises.

Key Words: State Ownership, Asymmetric Cost Behavior, Cost Stickiness.
JEL Classification: M41

1. DOI: 10.22034/JSE.2021.11824.1875

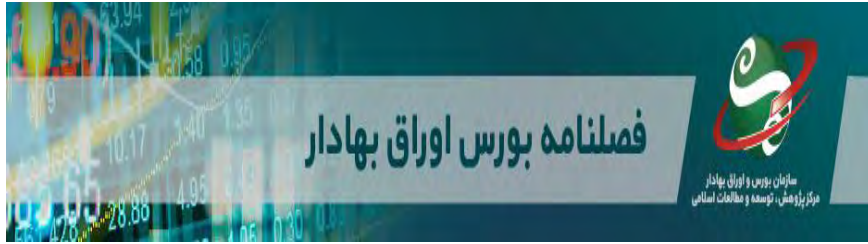
2. Department of Accounting, Kashan Branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran. (sebrahimi_65@yahoo.com).

3. Department of Management and Accounting, College of Farabi, Tehran University, Qom, Iran. (omid_faraji@ut.ac.ir).

4. Department of Accounting, Kashan Branch, Islamic Azad University, Kashan, Iran. (Corresponding Author). (arabzadeh62@yahoo.com)

5. Department of Accounting, Faculty of Management, Qom University, Qom, Iran. (ezadpour@gmail.com).

6. Department of Accounting, Faculty of Finance, Kharazmi University, Tehran, Iran. (fakhroddin.mr@gmail.com).

سازمان بورس و اوراق بهادار، مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی
فصلنامه بورس اوراق بهادار، سال پانزدهم، شماره ۵۷، بهار ۱۴۰۱، صص ۵۳۰-۴۹۵

مالکیت دولتی و رفتار نامتقارن هزینه‌ها^۱

سعید ابراهیمی^۲، امید فرجی^۳، میثم عرب‌زاده^۴، مصطفی ایزدپور^۵، فخرالدین محمدرضایی^۶

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۱۰

مقاله پژوهشی

چکیده

در این پژوهش، به بررسی نقش مالکیت دولتی در مقایسه با خصوصی بر رفتار نامتقارن هزینه‌ها پرداخته شده است. به منظور اجرای این پژوهش، نمونه‌ای مشتمل بر ۳۲۵ شرکت (۱۹۹۰ مشاهده) پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران (۱۹۹۰ سال- شرکت)، در بازه زمانی سال‌های ۱۳۸۸ الی ۱۳۹۸ انتخاب شدند. هزینه‌های فروش، اداری و عمومی و در سطح کلی تر هزینه‌های عملیاتی به عنوان متغیرهای وابسته مدل مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند. فرضیه‌ها با استفاده از داده‌های ترکیبی و مدل رگرسیون چند گانه با روش حداقل مربعات معمولی و رویکرد خطای استاندارد مقاوم آزمون شد. مالکیت دولتی نسبت به مالکیت خصوصی به چسبندگی بیشتر در هزینه‌های فروش، اداری و عمومی و کل هزینه‌های عملیاتی منجر می‌شود. در شرکت‌های با مالکیت دولتی با توجه به حمایت دولت از آنها، اولویت قرار دادن اهداف سیاسی-اجتماعی و دخالت در فرآیند تصمیم‌گیری، در هنگام کاهش فروش، با تعدیل رو به پایین کمتر در هزینه‌ها همچون تعدیلات کارکنان و تغییرات در منابع بکار گرفته شده، چسبندگی هزینه‌ها افزایش می‌یابد. انتظارهای مدیریتی همگام با حمایت‌های دولتی مانند خوش بینی نسبت به تقاضای آتی و انگیزه آن‌ها مانند فرصت‌طلبی و ساخت امپراطوری نیز از دیگر دلایل چسبندگی هزینه بیشتر در شرکت‌های دولتی نسبت به شرکت‌های خصوصی است.

واژه‌های کلیدی: مالکیت دولتی، رفتار نامتقارن هزینه‌ها، چسبندگی هزینه‌ها.

طبقه بندی موضوعی: M41

DOI: 10.22034/JSE.2021.11824.1875

۱. گروه حسابداری، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشان، ایران. (sebrahimi_65@yahoo.com).
۲. گروه مدیریت مالی و حسابداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، پردیس فارابی، دانشگاه تهران، قم، ایران. (omid_faraji@ut.ac.ir).
۳. گروه حسابداری، واحد کاشان، دانشگاه آزاد اسلامی، کاشان، ایران. (نویسنده مسئول). (arabzadeh62@yahoo.com).
۴. گروه حسابداری، دانشکده مدیریت، دانشگاه قم، قم، ایران. (ezadpour@gmail.com).
۵. گروه حسابداری، دانشکده علوم مالی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. (fakhroddin.mr@gmail.com).
- ۶.

مقدمه

هزینه‌ها یکی از مولفه‌های اساسی حسابداری است و از این رو، درک رفتار آن برای تصمیم‌گیری از اهمیت بی‌اندازه‌ای برخوردار است (حبیب و کاستا، ۲۰۲۱؛ ۷۸). در رویکرد سنتی، هزینه‌ها از نظر واکنش در برابر تغییرات سطح فعالیت، به عنوان ثابت یا متغیر طبقه‌بندی می‌شوند. در حالی که فرض بر این است که قسمت ثابت هزینه‌ها در یک سطح باقی بماند، کل هزینه‌های متغیر با تغییر سطح فعالیت تغییر می‌کنند. در اینجا یک فرض ضمنی وجود دارد که هزینه‌های متغیر با همان اندازه سطح فعالیت افزایش و کاهش می‌یابند (اوزکایا، ۲۰۲۱؛ ۳۴۹). به عبارتی بهتر در این مدل پیش‌بینی می‌شود که اگر به عنوان مثال، هزینه‌ها برای افزایش ۱٪ سطح فعالیت، ۰/۵٪ افزایش می‌یابند، هزینه‌ها باید برای ۱٪ کاهش سطح فعالیت، ۰/۵٪ کاهش یابد (سیلگی و ورمن، ۲۰۲۱؛ ۳۱۰). این انتظار ضمنی را می‌توان فرض تناسب^۴ نامید.

یکی از برجسته‌ترین انحراف‌ها از فرض تناسب، رفتار نامتقارن هزینه‌ها (یا چسبندگی هزینه‌ها) است (اوزکایا، ۲۰۲۱؛ ۳۴۹) که نشان می‌دهد که این فرض در عمل با رفتار هزینه‌ها سازگار نیست (لی و همکاران، ۲۰۲۰؛ ۴۶۵۵). منظور از رفتار نامتقارن هزینه‌ها این است که هزینه‌ها در مقابل کاهش حجم فعالیت نسبت به افزایش حجم فعالیت واکنش یکسانی نشان نمی‌دهند. اندرسون و همکاران^۶ (۲۰۰۳) نخستین کسانی بودند که از این پدیده نام بردند و مستند کردند که هزینه‌های فروش، عمومی و اداری به طور متوسط ۰/۵۵٪ در ازای ۱٪ افزایش درآمد، افزایش می‌یابند، در حالی که آنها تنها ۰/۳۵٪ به ازای هر ۱٪ کاهش درآمد، کاهش می‌یابند و این پدیده را چسبندگی هزینه‌ها نامیدند. با این حال، هزینه‌ها می‌توانند ضدچسبنده نیز باشند، این بدان معنی است که افزایش هزینه‌ها هنگام افزایش فروش کمتر از کاهش آن‌ها در هنگام کاهش فروش است (کاستا و همکاران، ۲۰۲۱؛ ۳۳). به طور کلی رفتار نامتقارن هزینه‌ها شامل رفتار چسبنده و ضدچسبنده است. رفتار نامتقارن هزینه‌ها می‌تواند ناشی از واکنش‌های متفاوت آگاهانه منطقی و غیرمنطقی مدیران و تصمیم‌های غیر آگاهانه (غیرتعمدی) آن‌ها به تغییرات فروش باشد. از جمله این موارد می‌توان به وجود هزینه‌های تعدیل منابع پس از کاهش (افزایش)

1. Habib & Costa
2. Özkaya
3. Silge & Wöhrmann
4. Proportionality Assumption
5. Li, Ying, Chen & Zhang
6. Anderson, Banker & Janakiraman
7. Costa, Habib & Bhuiyan

فروش مدیران برای حفظ (حذف) منابع بدون استفاده و/ یا مازاد، انتظارات خوشبینی و بدبینی مدیران نسبت به فروش آتی، سیاست‌های شرکت، انگیزه‌های مدیریت سود و ساختن امپراطوری، مسائل قانونی و ساختار مکانیکی شیوه‌های تولید، اشاره کرد (ریمر^۱، ۲۰۱۹).

با توجه به اهمیت رفتار نامتقارن هزینه‌ها و تاثیر آن بر کارایی منابع (ژانگ و همکاران^۲، ۲۰۲۱: ۴۱۵)، در ادبیات حسابداری علاقه چشمگیری را به درک عوامل موثر و علل آن نشان داده شده است. برخی پژوهش‌ها به بررسی این که آیا هزینه‌ها واقعا چسبنده هستند یا خیر پرداخته‌اند (مانند: بالاکریشنان و همکاران^۳، ۲۰۰۴؛ اندرسون و همکاران، ۲۰۰۷؛ ابراهیم^۴، ۲۰۱۵؛ زانلا و همکاران^۵، ۲۰۱۷؛ در ایران قائمی و نعمت الهی، ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶؛ ایران زاده و مقدم، ۱۳۸۹؛ نمازی و دوانی پور، ۱۳۸۹؛ نمازی و همکاران، ۱۳۹۱؛ سیاسی و همکاران، ۱۳۹۳؛ وقعی و همکاران، ۱۳۹۸)، برخی دیگر به چسبندگی هزینه‌ها در یک صنعت خاص (مانند: بالاکریشنان و همکاران^۶، ۲۰۰۴؛ کانن^۷، ۲۰۱۴؛ کانن و واتانای^۸، ۲۰۱۶؛ در ایران ناظمی اردکانی و حکمتی، ۱۳۹۴)، یا مقایسه در صنایع مختلف (مانند: سوبرامانیام و واتسون^۹، ۲۰۱۶؛ در ایران محفوظی و همکاران، ۱۳۹۵) و کشورهای متفاوت (مانند: کالیجا و همکاران^{۱۰}، ۲۰۰۶؛ پامپلونا و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۶؛ چونگ و همکاران^{۱۲}، ۲۰۱۸) تمرکز داشتند. همچنین پژوهش‌های زیادی سعی کردند تا عوامل تعیین کننده چسبندگی هزینه را بررسی کنند (بنکر و همکاران^{۱۳}، ۲۰۱۳؛ بنکر و بیزالو^{۱۴}، ۲۰۱۴؛ بیوگیجا و همکاران^{۱۵}، ۲۰۱۵) در ایران کردستانی و مرتضوی، ۱۳۹۱؛ زنجیردار و همکاران، ۱۳۹۳ نیک کار و حیدری نژاد، ۱۳۹۴؛ حسینی پور و همکاران، ۱۳۹۸) و یا با وارد کردن یک یا چند متغیر به درک و توسعه این مفهوم کمک کنند. اما آنچه که از حوزه

1. Reimer
2. Zhang, Li & Wang
3. Balakrishnan, Peterson, & Soderstrom
4. Ibrahim
5. Zanella, Oyelere & Hossain
6. Balakrishnan, Labro, & Soderstrom
7. Cannon
8. Cannon & Watanabe
9. Subramaniam, C. & Watson
10. Calleja Steliaros & Thomas
11. Pamplona, Ffirst, Silva & Zonatto
12. Cheung, Kim, Kim & Huang
13. Banker, Byzalov & Threinen
14. Banker & Byzalov
15. Bugeja, Lu & Shan

بررسی پژوهشگران کمتر مورد واکاوی قرار گرفته است، بررسی اثر ساختار مالکیت (نوع مالکیت دولتی در مقابل خصوصی) بر رفتار هزینه‌ها است.

پژوهش‌های در حوزه ساختار مالکیت بیان می‌دارند که شرکت با مالکیت دولتی شاید اهداف متعددتر و متفاوت‌تری - اجتماعی (یعنی افزایش اشتغال) یا سیاسی (یعنی جلوگیری از نفوذ سرمایه‌گذاران خارجی و حمایت از تولیدکنندگان داخلی) - از حداکثرسازی سود را نسبت به سایر شرکت‌ها دنبال می‌کنند (شلیفر و ویشنی^۱، ۱۹۹۴؛ شلیفر^۲، ۱۹۹۸؛ مگینسون^۳، ۲۰۰۵)؛ که اندازه‌گیری عملکرد این شرکت‌ها را دشوارتر می‌کنند. افزون بر این مورد، دخالت دولت در فرآیندها و عملیات تصمیم‌گیری این دسته از شرکت‌ها، نظارت بر رفتار مدیران را پیچیده‌تر می‌کند. بنابراین، به هنگام کاهش فروش مدیران شرکت‌های با مالکیت دولتی تمایل کمتری به اخراج کارکنان مازاد یا کاهش دستمزد آنان و حذف منابع فیزیکی بدون استفاده دارند، که با وجود احتمال خوش‌بینی بیشتر آنان نسبت به افزایش تقاضا و فروش در آینده در مقایسه با سایر شرکت‌ها، در کنار وجود مشکلات نمایندگی بیشتر - احتمال افزایش ساخت امپراطوری - و شایمند نبودن مجازات آنها به علت ناتوانی در کاهش منابع غیرضروری (مانند: فن و همکاران^۴، ۲۰۰۷؛ هونگ و همکاران^۵، ۲۰۱۲؛ مگینسون و همکاران^۶، ۲۰۱۴)، احتمالاً چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های دولتی بیشتر خواهد بود (مانند: یو و همکاران^۷، ۲۰۱۵؛ پرابوو و همکاران^۸، ۲۰۱۸؛ ژونگ و همکاران^۹، ۲۰۲۰). بر اساس این مطالب، در این پژوهش به بررسی تاثیر نوع مالکیت دولتی در مقایسه خصوصی بر رفتار نامتقارن هزینه‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران پرداخته شده است.

بررسی این موضوع از آنجا دارای اهمیت است که از یک سو با وجود خصوصی‌سازی گسترده در دهه اخیر در ایران، دولت‌ها هنوز سهام بسیاری از شرکت‌ها را در اختیار دارند و شرکت‌های با مالکیت دولتی بخش مهمی از اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهد. به عنوان مثال، در

1. Shleifer & Vishny
2. Shleifer
3. Megginson
4. Megginson, Ullah & Wei
5. Fan, Wong & Zhang
6. Hung, Wong & Zhang
7. Bu, Wen & Banker
8. Prabowo, Hooghiemstra & Veen-Dirks
9. Zhong, Sun, Zhou & Lee

نمونه ما، شرکت‌های دولتی (۶۱/۷۱٪ از کل نمونه^۱) به ترتیب حدود ۸۰/۸۰٪ و ۹۰/۸۷٪ از کل کارکنان و کل فروش را به خود اختصاص داده‌اند.^۲ علاوه بر این، بسیاری از شرکت‌های با مالکیت دولتی همچنان بر صنایع راهبردی (مانند آب و برق، معدن و دفاع) چیرگی دارند، که اهمیت آنها را برای اقتصاد کشورها افزایش می‌دهد و از سوی دیگر، نتایج این پژوهش در کنار توانگری ادبیات در پیوند با رفتار نامتقارن هزینه‌ها می‌تواند به مدیران برای مدیریت هزینه‌ها - به عنوان تمام تصمیم‌های عملیاتی آگاهانه مدیران که رفتار مشاهده شده را تحت تاثیر قرار می‌دهند، تفسیر می‌شود (بنکر و همکاران^۳، ۲۰۱۸: ۱۸۷) - و به تحلیلگران و سرمایه‌گذاران بالفعل و بالقوه در واکاوی رفتار هزینه‌ها - به عنوان نحوه پاسخگویی هزینه‌ها به تغییر فعالیت و تصمیم‌های گرفته شده (ابراهیم و عزت^۴، ۲۰۱۷: ۱۶) - کمک کند. همچنین، این پژوهش به گسترده شدن ادبیات عوامل موثر بر رفتار نامتقارن هزینه‌ها در کشوری همانند ایران با ساختار اقتصاد دولتی و با تورم بالا کشیده می‌شود.

در ادامه ساختار مقاله به این ترتیب خواهد بود: در بخش دوم مبانی نظری و توسعه فرضیه پژوهش ارائه شده است. در بخش سوم روش شناسی پژوهش شامل جامعه و نمونه آماری مدل‌ها و متغیرها گفته می‌شود. در ادامه در بخش چهارم یافته‌های آماری توصیفی و استنباطی به همراه نتایج فرضیه پژوهش ارائه شده است. در بخش پایانی نیز پس از بیان نتایج پژوهش، نتیجه‌گیری و پیشنهادها خواهد آمد.

مبانی نظری پژوهش

رفتار نامتقارن هزینه

رفتار هزینه تغییر در هزینه مرتبط به حجم فعالیت‌های اقتصادی است. به طور سنتی، فرض بر این است که رابطه بین فروش و هزینه‌ها متقارن است، اما بسیاری از مطالعات نشان می‌دهند

۱. از ۱۹۹۰ سال شرکت نمونه مورد بررسی ۱۲۲۸ سال شرکت دارای ساختار مالکیت غیرخصوصی هستند که ۱۳۷ سال شرکت از ساختار مالکیت دولتی و ۱۰۹۱ سال شرکت از ساختار مالکیت شبه دولتی برخوردارند. از ۱۵۶ شرکت نمونه در سال ۱۳۸۸ به عنوان نخستین سال دوره پژوهش، ۶۲/۸۲٪ شرکت، در سال ۱۳۹۳ به عنوان سال میانی دوره پژوهش، ۶۴/۵۰٪ شرکت، و سرانجام در سال ۱۳۹۸ به عنوان سال پایانی دوره پژوهش، ۶۳/۲۸٪ شرکت دارای ساختار مالکیت غیرخصوصی هستند. بدین ترتیب می‌توان بیان کرد در دوره پژوهش شرکت‌های با مالکیت دولتی در نمونه مورد بررسی هنوز بخش مهمی از بازار سرمایه ایران را در اختیار داشته و خصوصی‌سازی تاثیر چندانی بر آن نگذاشته است.

۲. در سال ۱۳۸۸ به عنوان اولین سال دوره پژوهش، به ترتیب حدود ۸۱/۷۵٪ و ۹۳/۸۰٪ از کل کارکنان و کل فروش، در سال ۱۳۹۳ به عنوان سال میانی دوره پژوهش، به ترتیب حدود ۷۶/۹۸٪ و ۹۴/۱۴٪ از کل کارکنان و کل فروش را تشکیل می‌دهند و در نهایت در سال ۱۳۹۸ به عنوان سال پایانی دوره پژوهش، به ترتیب حدود ۸۴/۳۸٪ و ۹۵/۱۴٪ از کل کارکنان و کل فروش را تشکیل می‌دهند.

3. Banker, Byzalov, Fang & Liang

4. Ibrahim & Ezat

که رفتار هزینه به دلیل وجود چسبندگی هزینه متقارن نیست (کو و همکاران^۱، ۲۰۲۱: ۱۰۲۴). رفتار نامتقارن هزینه‌ها به عدم تناسب تغییر در هزینه با تناسب تغییر در سطح فعالیت اشاره دارد و بیان می‌دارد که نمی‌توان هزینه را به هزینه ثابت و هزینه متغیر طبقه‌بندی کرد و ارتباط مکانیکی بین محرک هزینه و هزینه را فرض کرد. رفتار نامتقارن را می‌توان به دو دسته از چسبندگی یا ضدچسبندگی تقسیم کرد، چسبندگی هزینه‌ها نشان دهنده این است که کاهش هزینه در زمان کاهش سطح فعالیت کمتر از افزایش هزینه در زمان افزایش سطح فعالیت است و ضد چسبندگی هزینه‌ها بیانگر آن است که کاهش هزینه در زمان کاهش سطح فعالیت بیشتر از افزایش هزینه در زمان افزایش سطح فعالیت است. چسبندگی (یا ضدچسبندگی) هزینه‌ها تصمیم‌های عملیاتی مهم شرکت برای حفظ و تعدیل سطح منابع را تعیین می‌کند (جین و وو^۲، ۲۰۲۱: ۲) و بر تخصیص منابع به صورت کارا اثرگذار است. رفتار نامتقارن هزینه‌ها نشان می‌دهد که مدیران به تغییر در تقاضای یکسان، واکنشی متفاوت نشان می‌دهند و در نتیجه پاسخ هزینه‌ها نیز متفاوت خواهد بود (ابراهیم^۳، ۲۰۱۸: ۳۰۴). در مطالعات بیشتر رفتار نامتقارن هزینه‌ها با عوامل اقتصادی مانند هزینه‌های تعدیل، انگیزه‌های مدیریتی و انتظارات مدیریتی بازنمود می‌شود.

- هزینه‌های تعدیل: در این دیدگاه هنگام کاهش فروش، مدیران بین منافع و هزینه‌ها مربوط به تعدیل یا نگهداری منابع بدون استفاده / مازاد توازن ایجاد می‌کنند (هارتلیب و همکاران^۴، ۲۰۲۰: ۲). در واقع مدیران منطقی سعی می‌کنند بر اساس قضاوت منطقی با کاهش هزینه تعدیل، زمینه‌های ایجاد منافع برای شرکت و ذینفعان را فراهم می‌کنند (کو و همکاران، ۲۰۲۱: ۱۰۲۴). تعدیل هزینه‌ها یک عنصر کلیدی در درک رفتار نامتقارن هزینه است و تأکید می‌کند که محدودیت منابع داخلی و قراردادهای خارجی اصطکاکی را در تعدیلات تجاری ایجاد می‌کند (ژانگ و همکاران^۵، ۲۰۲۱)، از یک سو صرفنظر کردن مدیران از تعدیل منابع در هنگام کاهش فروش به آزادسازی ظرفیت و هزینه‌های نگهداری ظرفیت استفاده نشده، مانند دستمزد یا استهلاک می‌انجامد و از سوی دیگر با کاهش منابع بدون استفاده / مازاد هزینه‌های تعدیل بوجود می‌آیند که می‌تواند شامل هزینه‌های در زمان انجام همچون وجه پرداختی انفصال از خدمت

1. Ko, Chung & Woo
 2. Jin & Wu
 3. Ibrahim
 4. Hartlieb, Loy & Eierlea
 5. Zhang, Li & Wang

(بازخرید خدمت)، هزینه‌های ناشی از فسخ قراردادها پیش از موعد مقرر و هزینه‌های اسقاط، هزینه‌های آتی مانند هزینه‌های جستجو و استخدام و آموزش کارکنان جدید، هزینه‌های معاملاتی مذاکرات قرارداد جدید با تامین‌کنندگان و هزینه‌های نصب و سفارشی‌سازی تجهیزات و هزینه‌های دیگری مثل هزینه‌های سازمانی (فرسایش سرمایه انسانی و در نتیجه بهره‌وری پایین‌تر ناشی از کاهش انگیزه یا اخلال در تیم‌ها) شود (ریمر، ۲۰۱۹: ۱۰). هرچه هزینه‌های مورد انتظار تعدیل در مقایسه با هزینه‌های نگهداری منابع بدون استفاده/مازاد کمتر باشد، احتمال اینکه مدیران منابع تعهد شده را کاهش دهند، بیشتر می‌شود که به عدم تقارن هزینه کمتر منجر می‌شود (بیوگیجا و همکاران، ۲۰۱۵؛ ۲۴۹). اما اگر این هزینه‌های تعدیل از هزینه‌های نگهداری منابع بدون استفاده / مازاد در حال حاضر بیشتر باشد، مدیران به احتمال زیاد منابع بدون استفاده / مازاد را در دوره‌های کاهش فروش، حفظ خواهند کرد (ژو و ژنگ، ۲۰۲۰؛ ۷۲۶) که به عدم تقارن هزینه بیشتر منجر می‌شود. تاثیر هزینه‌های تعدیل با پروکسی‌های متفاوت در پژوهش‌های اندرسون و همکاران (۲۰۰۳)، بالاکریشنان و گروکا^۲ (۲۰۰۸)، بنکر و همکاران، (۲۰۱۳)، بنکر و بیزالو (۲۰۱۴)، بنکر و همکاران^۳ (۲۰۱۴)، بیوگیجا و همکاران (۲۰۱۵) و ونیریز و همکاران^۴ (۲۰۱۵) در ایران نمازی و دوانی پور (۱۳۸۹)، زنجیردار و همکاران (۱۳۹۳) احمدی و همکاران (۱۳۹۴) و حسینی پور و همکاران (۱۳۹۸) مستند شده است.

- انتظارات مدیریتی: مدیران در هنگام وزن دهی به هزینه‌های تعدیل در برابر هزینه‌های نگهداری برآورد (ذهنی) خود شرایط تقاضای آتی را در نظر می‌گیرند (حبیب و کاستا، ۲۰۲۱: ۷۹). از عوامل موثر بر برآوردهای (ذهنی) مدیران، که سرچشمه گرفته از شرایط اقتصادی شرکت و پیرامون آن است، انتظارات و پیش‌بینی‌های مدیریت از آینده فروش و روند تغییرات سنوات گذشته فروش است، که می‌تواند رفتار نامتقارن هزینه‌ها را تحت تاثیر قرار دهد. این عوامل می‌توانند مدیر را نسبت به وضعیت فروش آتی خوش‌بین یا بدبین کنند. وقتی مدیران نسبت به تقاضای آینده خوش‌بین باشند، گرایش بیشتری به

1. Xu & Zheng
 2. Balakrishnan & Gruca
 3. Banker, Flasher & Zhang
 4. Venieris, Naoum & Vlismas

حفظ منابع مازاد / بدون استفاده در هنگام کاهش فروش دارند چرا که انتظار دارند از این منابع پس از بازگشت تقاضا، استفاده کنند. این گرایش به حفظ منابع باید چسبندگی هزینه‌ها را افزایش دهد (وقتی هزینه‌ها چسبنده است) یا ضد چسبندگی هزینه‌ها را کاهش دهد (وقتی هزینه‌ها ضد چسبنده هستند). هنگامی مدیران نسبت به تقاضای آینده بدبین باشند، به احتمال زیاد منابع مازاد / بدون استفاده را در هنگام کاهش فروش به شدت کاهش می‌دهند چرا که انتظار دارند این منابع بدون استفاده بمانند. این تمایل به کاهش منابع باید چسبندگی هزینه‌ها را کاهش دهد یا ضد چسبندگی هزینه‌ها را افزایش دهد (بنکر و همکاران، ۲۰۱۸؛ ۱۹۲). بر این اساس، تصمیم‌گیری در مورد حفظ یا حذف حجم منابع به پیش‌بینی مدیر در مورد مدت زمان تغییرات صورت پذیرفته در حجم اقتصادی بستگی دارد. ادبیات از رشد اقتصادی، کاهش پی در پی فروش، رشد صنعت، تغییر فروش در دوره‌های پیشین و همچنین خوش‌بینی و بیش‌اطمینانی مدیران به عنوان پروکسی برای انتظار مدیریت استفاده کرده‌اند و نشان دادند که انتظار خوش‌بینانه (بدبینانه) مدیران به طور مثبت (منفی) با چسبندگی هزینه در ارتباط است (اندرسون و همکاران، ۲۰۰۳؛ بنکر و همکاران، ۲۰۱۴؛ بنکر و همکاران، ۲۰۱۴؛ ابراهیم، ۲۰۱۵؛ کین و همکاران، ۲۰۱۵؛ در ایران نمازی و دوانی پور، ۱۳۸۹؛ بولو و همکاران، ۱۳۹۱؛ کردستانی و مرتضوی، ۱۳۹۱ الف و ب؛ ایزدی نیا و همکاران، ۱۳۹۳؛ حیدری، ۱۳۹۳؛ نیک کار و جلیلی، ۱۳۹۴؛ عبدلی و غلامی، ۱۳۹۵؛ رضایی و همکاران، ۱۳۹۶؛ چهار محالی و زاهدی، ۱۳۹۶؛ ژولانژاد و همکاران، ۱۳۹۶؛ فرهادی و همکاران، ۱۳۹۸).

- انگیزه مدیریتی: با توجه به نقش اصلی تصمیم‌گیری مدیران در تعیین رفتار هزینه‌ها، انگیزه‌های شخصی مدیران نیز نقش مهمی را ایفا می‌کنند. انگیزه‌های فرصت‌طلبانه مدیران را بر آن می‌دارد تا تخصیص منابع و ساختار هزینه‌ها را به نفع خود تغییر دهند و در نتیجه ساختار هزینه‌ای چسبنده یا ضد چسبنده ایجاد می‌شود (کو و همکاران، ۲۰۲۱؛ ۱۰۲۴). در واقع زمانی که مدیران بر مبنای انگیزه همچون منفعت‌طلبی شخصی تصمیم‌گیری کرده و به جای منافع سهامداران شرکت، منافع شخصی خود را پیشینه می‌کنند، این عدم همگرایی منافع بین مدیران و سهامداران مشکلات نمایندگی نامیده

می‌شود. انگیزه ساخت امپراطوری یکی از نشانه‌های مشکلات نمایندگی است که در آن مدیران با هدف افزایش منافع شخصی از موقعیت، قدرت، جبران خدمات و اعتبار و شهرت به افزون‌سازی منابع تحت کنترل و در نتیجه رشد اندازه شرکت بیش از حد بهینه (مانند سرمایه‌گذاری بیش از حد در منابع مشهود نامشهود و منابع انسانی) و حفظ منابع بدون استفاده/مازاد تمایل دارند (جنسن^۱، ۱۹۸۶؛ استولز^۲، ۱۹۹۰؛ هوپ و توماس^۳، ۲۰۰۸؛ ماسولیس و همکاران^۴، ۲۰۰۷)، چون از مدیریت سازمان‌های پیچیده و بزرگ منافع مالی و غیر مالی به دست می‌آورند و در نتیجه سعی می‌کنند از تصمیم‌گیری‌های سخت و وقت‌گیر در مورد حذف منابع بدون استفاده / مازاد جلوگیری کنند (مانند: برتراند و ملائیناتان^۵، ۲۰۰۳؛ داتا و همکاران^۶، ۲۰۱۰). بر این اساس، با افزایش فروش، منابع را بیش از حد گسترش می‌دهند (گرفتن راهبرد توسعه سریع با استخدام کارکنان بیشتر و افزودن سریع دستمزد پرداختی اداری) و هنگام کاهش فروش، منابع را بسیار کم کاهش می‌دهند که به نامتقارن شدن بیشتر در هزینه‌ها (چسبندگی هزینه بیشتر) کشیده می‌شود (مانند: چن و همکاران^۷، ۲۰۱۲؛ بیوگیجا و همکاران، ۲۰۱۵؛ در ایران آقای و حسنی، ۱۳۹۳؛ خانی و همکاران، ۱۳۹۳؛ آقای و همکاران، ۱۳۹۵)، نظام راهبری شرکتی بهتر با محدود کردن رفتارهای ناشی از فرصت‌طلبی مدیریتی، چسبندگی هزینه را کاهش می‌دهد (مانند: چن و همکاران، ۲۰۱۲؛ ژبو و هونگ^۸، ۲۰۱۶؛ ابراهیم، ۲۰۱۸؛ در ایران آقای و حسنی، ۱۳۹۳؛ خانی و همکاران، ۱۳۹۳؛ علیمردی و احمدی، ۱۳۹۲؛ صفرزاده، ۱۳۹۳؛ علی خانی و همکاران، ۱۳۹۳؛ حسینی پور و همکاران، ۱۳۹۸؛ پازوکی و دارابی، ۱۳۹۸). همچنین از دیدگاه انگیزه‌های مدیریتی، مدیران به منظور دستیابی به منافع شخصی، سعی خواهند نمود که تا سود هدف را تحقق بخشند یا زیان را گزارش نکنند، چرا که در غیر اینصورت دچار زیان مالی می‌شوند، و موقعیت، شهرت و اعتبار خود را از دست می‌دهند. بنابراین هنگامی که کاهش در

1. Jensen
2. Stulz
3. Hope & Thomas
4. Masulis, Wang & Xie
5. Bertrand & Mullainathan
6. Datta, Guthrie, Basuil & Pandey
7. Chen, Lu & Sougiannis
8. Xue & Hong

فروش اتفاق می‌افتد، مدیران برای دستیابی به اهداف سود یا اجتناب از گزارش زیان - حتی اگر کاهش فروش موقتی ارزیابی شود و منابع رو به پایین از دیدگاه بیشینه‌سازی ارزش شرکت، بهینه نباشد - اقدام به حذف سریع منابع بدون استفاده / مازاد کرده تا از این طریق بتوانند هزینه‌ها را کاهش دهند. در همین راستا، پژوهش‌های پیشین مستندات را برای تضعیف رفتار نامتقارن هزینه برای انگیزه‌های اقتصادی مدیران فراهم کرده‌اند (مانند: دیرینک و همکاران^۱، ۲۰۱۲، کاما و ویس^۲، ۲۰۱۳؛ بیوگیجا و همکاران، ۲۰۱۵؛ ژيو و هونگک، ۲۰۱۶؛ یانگک^۳، ۲۰۱۸؛ و در ایران هاشمی و نجاتی، ۱۳۹۴؛ حقیقت و رحیم پور، ۱۳۹۶؛ علی خانی و همکاران ۱۳۹۶؛ منصورفر و همکاران، ۱۳۹۶).

مالکیت دولتی

ساختار مالکیت‌ریال متغیر کلیدی است و تعیین کننده آن است چه کسی / یا کسانی در شرکت تصمیم‌گیرنده نهایی هستند. یک متغیر چند بعدی که می‌تواند در ابعاد مختلف مانند هویت سهامداران، تمرکز سهامداران و واگرایی بین مالکیت و حق رأی تجزیه و تحلیل شود (کیومار و زاتونی^۴، ۲۰۱۵: ۴۶۹). این پژوهش بر اساس هویت بزرگ‌ترین سهامداران، ساختار مالکیت را به دو نوع مالکیت دولتی و خصوصی تقسیم می‌کند. مالکیت دولت، نشان دهنده سهام در اختیار دولت‌ها یا موسسات وابسته به دولت است و با ویژگی‌های خاص، موقعیت تأثیرگذار و تأثیر بر شرکت‌های تحت کنترل، نشان داده می‌شود (آلیوچنا و کامینسکی^۵، ۲۰۱۷: ۴۹۰). به گفته‌ای دیگر، در شرکت با مالکیت دولتی، دولت - دولت‌های منطقه‌ای یا حتی شهری - از طریق مالکیت کامل، بیشترین یا کمترین کنترل چشمگیر را بر آنها دارد (آندرس و همکاران^۶، ۲۰۱۹: ۶۱۷). برپایه تعریف ماده ۴ قانون محاسبات کشور مصوب شهریور ماه ۱۳۶۶ شرکت دولتی، واحد سازمانی مشخصی است که با اجازه قانون به صورت شرکت ایجاد شود و یا به حکم قانون و یا دادگاه صالح ملی شده و یا مصادره شده و به عنوان شرکت دولتی شناخته شده باشد و بیش از ۵۰ درصد سرمایه آن متعلق به دولت باشد. هر شرکت تجاری که از

1. Dierynck, Landsman, & Renders
2. Kama & Weiss
3. Yang
4. Kumar & Zattoni
5. Aluchna & Kaminski
6. Andrades, Martinez-Martinez, Larrán & Herrera

طریق سرمایه گذاری شرکت های دولتی ایجاد شود، مادام که بیش از پنجاه درصد سهام آن متعلق به شرکت های دولتی یا وابسته به دولت است، شرکت دولتی شمرده می شود.

مالکیت دولتی بسیار متمرکز به نگرانی فزاینده ای منجر می شود که دولت ممکن است اهداف سیاسی را بر منافع تجاری اولویت بگذارد و از موقعیت کنترل سهامداری خود برای سلب مالکیت منافع سهامداران اقلیت سواستفاده کند (نگاه کنید به سو و همکاران^۱، ۲۰۰۸). به این دلیل که دولت ها (سیاستمداران) تمایل دارند به دلیل منافع شخصی سیاسی در فرآیندهای تصمیم گیری شرکت های دولتی دخالت کرده و خواستار فعالیت های شرکتی شوند که از نظر سیاسی-اجتماعی می تواند مطلوب باشد (ژونگ و همکاران، ۲۰۲۰: ۲). اهداف سیاسی-اجتماعی (مانند به کارگیری کارکنان اضافی و یا تولید کالاهای مد نظر دولت به جای بازار) ممکن است با اهداف سایر سهامداران در تضاد باشد و حداکثرسازی ارزش شرکت را تضعیف کند (پرابوو و همکاران، ۲۰۱۸: ۷۷۳). پژوهش های متعدد اثبات کرده اند که مالکیت دولت به کاهش کارایی شرکت منجر می شود (مانند: شلیفر و ویشنی، ۱۹۹۴؛ ۱۹۹۸؛ ژنگ و همکاران^۲، ۱۹۹۸؛ ژو و وانگ^۳، ۱۹۹۹؛ سان و تانگ^۴، ۲۰۰۳؛ مگینسون و همکاران، ۲۰۱۴؛ هوانگ و ژو^۵، ۲۰۱۵). به همین ترتیب، تعدادی از پژوهش های تجربی رابطه منفی بین مالکیت سهام دولت و عملکرد شرکت را مستند نموده اند (مانند: کی و همکاران^۶، ۲۰۰۰؛ وی و همکاران^۷، ۲۰۰۵؛ گوناسکاراژی و همکاران^۸، ۲۰۰۷؛ لین و همکاران^۹، ۲۰۰۹؛ هس و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۰).

کارایی کمتر در شرکت های با مالکیت دولتی را می توان ناشی ناهمسانی شدید دانست که بین مالکان و مدیران وجود دارد. این ناهمسانی شدید به دو علت به وجود می آید: اول، وجود مشکل نمایندگی دوگانه، جایی که مدیران شرکت ها نمایندگان دولت هستند، که به نوبه خود نمایندگان مالکان «واقعی» املاک عمومی یعنی مردم هستند (یاروو و همکاران^{۱۱}، ۱۹۸۶)، جایی که همه شهروندان مالک مشترک هستند که در عمل، هیچ قدرت یا انگیزه ای برای تأثیر گذاری

1. Su, Xu & Phan
2. Zheng, Liu & Bigsten
3. Xu & Wang
4. Sun & Tong
5. Huang & Zhu
6. Qi, Wu & Zhang
7. Wei, Xie & Zhang
8. Gunasekarage, Hess & Hu
9. Lin, Ma & Su
10. Hess, Gunasekarage & Hovey
11. Yarrow, King, Mairesse & Melitz

و نظارت بر مدیریت شرکت‌های دولتی ندارند و دولت‌ها را به عنوان تنها نماینده قدرتمند باقی می‌گذارند (هیویبرز، ۲۰۱۵) و دوم، نبود انگیزه برای نظارت و کنترل مدیران به دلیل وجود جداسازی دارندگان حق رای و حق جریان وجه نقد (زیو و ژیاو، ۲۰۰۶؛ لین و همکاران، ۲۰۱۱).^۴ افزون بر این، اندازه‌گیری عملکرد شرکت‌های دولتی به علت متفاوت بودن ناشی از گنجانده شدن اهداف سیاسی-اجتماعی پیچیده و دشوار است و فضای اختیارات مدیران را گسترش می‌دهد (نگاه کنید به تیرو، ۱۹۹۴؛ بای و همکاران، ۲۰۰۰؛ ساپینزا، ۲۰۰۴). بنابراین، مدیران شرکت‌های با مالکیت دولتی می‌توانند از اهداف سیاسی-اجتماعی شرکت به عنوان بهانه‌ای برای عملکرد ضعیف خود استفاده کرده و به راحتی منافع شخصی خود را دنبال کنند (پرابوو و همکاران، ۲۰۱۸: ۷۷۴). در این شرکت‌ها، مدیر اغلب توسط دولت منصوب می‌شود، نه اینکه از طریق بازار مدیریت بخش خصوصی استخدام شود (کولینان و همکاران، ۲۰۱۲: ۲)، که بیشتر از گروه سیاستمداران یا افرادی هستند که زمینه سیاسی دارند (ینگ و همکاران، ۲۰۱۷: ۳۱۵). این در حالی است که مدیران شرکت‌های خصوصی زیر نظر بازار کارا با سازوکارهای کنترلی بیشماری از جمله سازوکارهای داخلی مانند مشوق‌های جبران خدمات و پاداش و سازوکارهای خارجی همچون نظارت بر فعالیت از سوی سهامداران و دارندگان اوراق قرضه، بازار کار مدیریتی رقابتی و تهدید به تصاحب، منضبط می‌شوند (جنسن، ۱۹۸۶). این سازوکارها انگیزه‌ها و فشارهایی را ایجاد می‌کنند که نه تنها مدیران را تشویق می‌کند بلکه آنها را وادار می‌کند که به عنوان نماینده خوب برای سهامداران عمل کند، سازوکارهای که در شرکت‌های با مالکیت دولتی مشاهده نمی‌شود (کوئرو و ویلالونگا، ۲۰۰۰: ۵۸۲). بر این اساس، برخی از پژوهشگران استدلال می‌کنند که چیرگی مالکیت دولتی به نظارت با اثربخشی

1. Zou & Xiao
2. Huibers
3. Lin

۴. تمکیک حق رای و جریان نقدی به این معنی است که نهادهای دولتی دارای حق رای هستند - جایی که صاحبان نهایی سهام شرکت‌های با مالکیت دولتی، شهروندان هستند (لی و تانویوس، ۲۰۱۷: ۳۱۹) - اما حق جریان نقدی که توسط وزارت اقتصاد و دارایی دریافت می‌شود را دارا نیستند. کارکنان سازمان‌های دولتی حقوق کارکنان دولتی را دریافت می‌کنند که مستقل از عملکرد شرکت است. بنابراین، سازمان‌های دولتی از انگیزه‌ای برای نظارت و کنترل مدیرانی که تمایل بیشتری به تامین منافع شخصی خود دارند، برخوردار نیستند (هوانگ و همکاران، ۲۰۱۷: ۱۷۴).

5. Tirole
6. Bai, Li, Tao & Wang
7. Sapienza
8. Cullinan, Wang, Wang & Zhang
9. Ying, Wright & Huang
10. Cuervo & Villalonga

کمتر بر مدیریت و مشکلات حادث‌تر نمایندگی منجر می‌شود (مانند: آرمسترانگ و همکاران^۱، ۲۰۱۰؛ فرت و همکاران^۲، ۲۰۰۷).

مالکیت دولتی و رفتار نامتقارن هزینه

اهداف و عملکرد مدیران شرکت‌ها، به خودی خود تحت تاثیر اهداف سهامداران خواهد بود (کای و همکاران^۳، ۲۰۱۵: ۲۲۷). انواع مالکیت ناهمگن مشوق‌های متفاوتی را برای صاحبان تعهد در انجام فعالیت‌های کنترل هزینه ایجاد می‌کند، زیرا نوع مالکیت نحوه افزایش مزایای این فعالیت‌ها را برای مالکان تعیین می‌کند (گروسمن و هارت^۴، ۱۹۸۶؛ هارت و موری^۵، ۱۹۹۰؛ شلیفر، ۱۹۹۸)، که منجر به رفتارهای متفاوت هزینه شرکت‌ها با مالکان متفاوت می‌شود (هولزاکر و همکاران^۶، ۲۰۱۵؛ هال^۷، ۲۰۱۶).

در این پژوهش پیش‌بینی می‌شود که شرکت‌های با مالکیت دولتی چسبندگی بیشتری نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی نشان دهد.

نخست بر مبنای دیدگاه تعدیل هزینه‌ها، سیاست‌مداران تمایل دارند که شرکت‌های اقتصادی تحت کنترل خود را وادار به انجام اهداف شخصی کنند که می‌تواند به آنها برای کسب شهرت، انتخاب مجدد یا پیشرفت سطح کمک کند، آنها از طریق جلوگیری از تعدیل در نیروی انسانی (اخراج کارکنان یا کاهش دستمزد آنها) یا متوقف کردن سرمایه‌گذاری (تولیدات مدنظر خود) در زمانی که فروش کاهش می‌یابد، سعی می‌کنند سطح اشتغال فعلی را حفظ کرده یا کالاهای خاص را تامین کرده و به خود در جلب حمایت سیاسی و کسب رای کمک کنند (شلیفر و ویشنی، ۱۹۹۴؛ بویکو و همکاران^۸، ۱۹۹۶؛ شلیفر، ۱۹۹۸). همچنین، می‌توان بیان داشت که اهداف اجتماعی وسیع‌تر و مسئولیت اجتماعی بیشتر شرکت‌های با مالکیت دولتی آنها را مجبور می‌کند که از کارکنان محافظت بیشتری کنند که خود منجر به ساختار هزینه‌های غیرارجاعی می‌شود. این در حالی است که شرکت‌های خصوصی نیازی به در نظر گرفتن چنین ملاحظات

1. Armstrong, Guay & Weber
2. Firth, Fung & Rui
3. Cai, Hillier, Tian & Wu
4. Grossman & Hart
5. Hart & Moore
6. Holzacker, Krishnan & Mahlendorf
7. Hall
8. Boycko, Shleifer & Vishny

سیاسی-اجتماعی در تصمیم‌های تعدیل هزینه‌های خود ندارند، بنابراین تصمیم‌های آنها نسبت به شرکت‌های با مالکیت دولتی کمتر نامتقارن باشد.

دوم، از دیدگاه انتظارات مدیریتی، با توجه به جلوگیری از واردات کالای خارجی که در داخل کشور تولید می‌شوند، افزایش قیمت فروش چندین باره در سال-در برابر افزایش کمتر هزینه‌های همچون حقوق دستمزد کارکنان، مدیران ایرانی را عادت داده است که نسبت به هرگونه کاهش فروش خوش‌بین باشند. در واقع آنها بر این باورند که کاهش فروش در بیشتر موارد فقط گذرا است. این مورد زمانی بیشتر برجسته می‌شود که کمابیش شرکت‌های با مالکیت دولتی به علت وجود انحصار در برخی صنایع و ضرورت تامین و خرید کالا و خدمات سایر ارگان‌ها دولتی از شرکت‌های دولتی- قراردادهای دولتی-، در کنار دریافت یارانه و ارز با قیمت‌های پایین، دسترسی آسان به منابع مالی زیاد مدیران را نسبت به میزان فروش آتی خوش‌بین‌تر از مدیران شرکت‌های با مالکیت خصوصی نگه می‌دارد. بنابراین، مدیران میلند منابع بدون‌استفاده را برای کاهش فروش فعلی حفظ کرده و در صورت افزایش فروش در دوره جاری، منابع را اضافه کنند.

سوم، از دیدگاه انگیزه‌های مدیریتی، به دلیل تفاوت در انتصاب مدیران، قراردادهای عملکردی و اهداف مدیریت، در شرکت‌های با مالکیت دولتی تضاد نمایندگی بیشتری نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی وجود داشته باشد، که باعث می‌شود مدیران این شرکت‌ها دارای قدرت و انگیزه بیشتری برای افزایش منافع شخصی نسبت به سایرین باشند. همچنین باید توجه داشت که در شرکت‌های با مالکیت دولتی در کنار وجود انگیزه، کیفیت حساسی پایین‌تر بوده (شلیفر، ۱۹۹۸) و پاسخگویی نیز ضعیف‌تر از نهادهای خصوصی است (نگوین و همکاران، ۲۰۲۱: ۶). در کنار این، شرکت‌های دولتی انگیزه کمتری برای استفاده از فرصت‌های افزایش سود و کاهش هزینه‌ها و در نتیجه عملکرد پایین‌تر نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی دارند (تران و همکاران، ۲۰۲۱: ۶). در نتیجه، هنگامی که فروش کاهش می‌یابد، منابع را بسیار کم حذف می‌کنند، اما با افزایش فروش، منابع را بیش از حد افزایش می‌دهند، این می‌تواند به افزایش رفتار نامتقارن هزینه‌ها و در نتیجه چسبندگی هزینه‌ها کشیده شود، حتی در زمانی هزینه‌های تعدیل اقتصادی واقعی برای شرکت برابر با صفر باشد (یوو و همکاران،

1. Nguyen, Le & Vu

2. Tran, Doan & Tran

۲۰۱۵: ۱۸۵). با توجه مطالب بیان شده، فرضیه‌های پژوهش درباره چسبندگی هزینه‌های اداری، عمومی و فروش و هزینه‌های عملیاتی در شرکت‌های دولتی در مقایسه با خصوصی به صورت زیر مطرح می‌شود:

H₁: چسبندگی هزینه‌های عمومی، اداری و فروش در شرکت‌های با مالکیت دولتی بیشتر از شرکت‌های خصوصی است.

H₂: چسبندگی هزینه‌های عملیاتی در شرکت‌های با مالکیت دولتی بیشتر از شرکت‌های خصوصی است.

روش شناسی پژوهش

جامعه و نمونه آماری

قلمرو مکانی پژوهش شامل شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران است و جامعه آماری این پژوهش کل شرکت‌های پذیرفته شده و فعال در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در قلمرو زمانی ۱۱ ساله بین سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۸ است. برای انتخاب نمونه آماری پژوهش شرایط زیر منظور شد:

۱. جزو شرکت‌هایی باشد که عمده فعالیت‌های آن تولید بوده، جزو شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گری مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها نباشند.
۲. اطلاعات مورد نیاز برای اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش آن، در اختیار باشد.
۳. سال-شرکت‌هایی که داری قیود زیر باشند از نمونه حذف می‌شوند (بنکر و بیزالو، ۲۰۱۴).

۳-۱) هزینه‌های عملیاتی بطور چشمگیری بالا یا پایین است (هزینه عملیاتی کمتر از ۵۰ درصد یا بیشتر از ۲۰۰ درصد فروش).

۳-۲) تغییرات فروش بطور عمده‌ای تغییر داشته است (بیش از ۵۰ درصد افزایش فروش نسبت سال پیش یا بیش از ۳۳ درصد کاهش فروش نسبت سال پیش).

۳-۳) برای تغییرات در فروش و به منظور تغییرات در هزینه‌های عملیاتی با یکدیگر هم راستا نیست.

۳-۴) تغییر سال مالی رخ داده است.

نمونه به روش حذف سیستماتیک بر اساس یکسری معیارها از جامعه پژوهش انتخاب شده است. متناسب با شرایط یاد شده در جدول ۱ تعدادی از شرکت‌های نمونه آماری انتخاب و داده‌های آن‌ها در آزمون فرضیه به کار می‌رود. بر اساس معیارهای بالا ۳۲۵ شرکت (۱۹۹۰ مشاهده) شناسایی شد و برای آزمون فرضیه‌های پژوهش به کار گرفته شد.

جدول ۱. متغیرهای پژوهش

تعداد	معیارها
۶۴۷	کل شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران طی دوره پژوهش
(۲۳۵)	شرکت‌های سرمایه‌گذاری و واسطه‌گری مالی، بانک‌ها و بیمه‌ها
(۶۹)	شرکت‌های که اطلاعات مورد نیاز آنها در دسترس نبود
(۱۸)	شرکت‌های که در تمام سال‌های مورد نظر دارای شرایط در نظر گرفته شده برای قیود ۱-۳، ۲-۳، ۳-۳ و ۴-۳ بودند
۳۲۵	تعداد شرکت‌های نمونه

سپس کلیه اطلاعات مورد نیاز برای انجام این پژوهش از بانک‌های اطلاعاتی بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران شامل کدال و RDIS، نرم افزارهای ره‌آورد نوین و اداره ثبت شرکت‌ها و ... جمع‌آوری شد. همچنین برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزارهای اکسل و استاتا ۱۴ استفاده شده است.

مدل و متغیرهای پژوهش

فرضیه‌های پژوهش با مدل توسعه یافته اندرسون و همکاران (۲۰۰۳) و بر اساس پژوهش‌های پیشین همچون بنکر و بیزالو (۲۰۱۴)، بالاکریشن و همکاران (۲۰۱۴) و ... به شرح مدل (۱) در زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

مدل (۱) - مدل پژوهش

$$\Delta \text{LnSG\&Ai Or } \Delta \text{LnOCi} = \beta_0 + \beta_1 \Delta \text{LnSalesi} + \beta_2 \text{Di} \times \Delta \text{LnSalesi} + \beta_3 \text{SOEi} \times \Delta \text{LnSalesi} + \beta_4 \text{SOEi} \times \text{Di} \times \Delta \text{LnSalesi} + \beta_5 \text{ASINTi} \times \Delta \text{LnSalesi} + \beta_6 \text{ASINTi} \times \text{Di} \times \Delta \text{LnSalesi} + \beta_7 \Delta \text{GDPI} \times \Delta \text{LnSalesi} + \beta_8 \Delta \text{GDPI} \times \text{Di} \times \Delta \text{LnSalesi} + \epsilon_i$$

متغیرهای این پژوهش در مدل (۱) به منظور آزمون فرضیه‌ها، به سه گروه متغیرهای وابسته، مستقل و کنترل تقسیم می‌شوند، که نحوه محاسبه آنها در جدول ۲ ارائه شده است:

جدول ۲. متغیرهای پژوهش

متغیر	نماد	نحوه محاسبه متغیرهای پژوهش
وابسته	لگاریتم تغییر در هزینه‌های عمومی، اداری و فروش	$\Delta \ln SG\&A$ تفاضل لگاریتم طبیعی هزینه‌های عمومی، اداری و فروش سال جاری و سال پیش که با تورم تعدیل شده است.
	لگاریتم تغییر هزینه‌های عملیاتی	$\Delta \ln OC$ تفاضل لگاریتم طبیعی هزینه‌های عملیاتی سال جاری و سال پیش که با تورم تعدیل شده است.
مستقل	لگاریتم تغییر در درآمد فروش	$\Delta \ln Sales$ تفاضل لگاریتم طبیعی فروش سال جاری و سال قبل که با تورم تعدیل شده است.
	کاهش فروش	D برابر با ۱ اگر فروش سالی جاری نسبت به سال پیش که با تورم تعدیل شده است، کاهش داشته باشد و در غیر این صورت عدد صفر.
	مالکیت دولتی	SOE برابر با ۱ اگر دولت یا شرکت‌های دولتی یا شبه دولتی ۵۰ درصد از سهام شرکت را در اختیار داشته باشد و در غیر این صورت صفر.
کنترلی	شدت دارایی‌ها	ASINT برابر است با لگاریتم طبیعی نسبت جمع دارایی‌ها به فروش
	نرخ رشد اقتصادی	GDPΔ برابر است با نرخ تغییر تولید ناخالص داخلی (استخراج شده از گزارش‌های بانک مرکزی و مرکز آمار ایران استخراج شده است)

در مدل ۱ ضریب β_1 میزان تغییرات هزینه‌ها به ازای ۱٪ افزایش در فروش را نشان می‌دهد. مجموع ضرایب β_1 و β_2 ، $(\beta_1 + \beta_2)$ نشان دهنده میزان تغییرات هزینه‌ها به ازای ۱٪ کاهش فروش است. اگر هزینه‌ها چسبنده باشند، باید درصد افزایش در هزینه‌ها در دوره‌های افزایش فروش، بیش‌تر از درصد کاهش هزینه‌ها در دوره‌های کاهش فروش باشد. به بیانی دیگر باید $\beta_1 > 0$ و $\beta_2 < 0$ باشد. اگر هزینه‌ها ضدچسبنده باشند باشد، $\beta_1 > 0$ و $\beta_2 > 0$ که در این صورت $\beta_1 + \beta_2 > \beta_1$ خواهد بود که نشان می‌دهد به ازای ۱٪ تغییر در فروش، کاهش هزینه‌ها بزرگ‌تر از افزایش هزینه‌ها است. برای تایید فرضیه β_4 باید معنادار باشد و اگر $\beta_4 < 0$ باشد، رفتار هزینه‌ها در شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی چسبنده‌تر بوده و اگر $\beta_4 > 0$ رفتار هزینه در شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی ضدچسبنده‌تر خواهد بود.

بررسی نتایج آماری

بررسی آمار توصیفی

در روش‌های توصیفی تلاش بر آن است تا با ارائه جدولی از نتایج آماره‌های توصیفی و استفاده از ابزارهای آمار توصیفی نظیر شاخص‌های مرکزی، به توصیف داده‌های پژوهش پرداخته شود، تا این امر به شفافیت موضوع کمک کند. نتایج آماره‌های توصیفی در جدول ۳ ارائه شده است. نتایج آمار توصیفی نشان می‌دهد که متغیر وابسته پژوهش، تغییر در هزینه‌های فروش، عمومی و اداری (تغییر در هزینه‌های عملیاتی) به ترتیب دارای میانگین و میانه $-0/005$ و $-0/011$ ($-0/009$ و $-0/005$) است. در پژوهش ایزدپور و نیکومرام (۱۳۹۷) لگاریتم نسبت هزینه‌های فروش، عمومی و اداری دارای میانگین $0/049$ است که تفاوتش با یافته‌های این پژوهش می‌تواند ناشی از تفاوت در دوره پژوهش، افزودن فرابورس به جامعه پژوهش باشد. نزدیکی مقدار میانگین و میانه نشان می‌دهد که متغیر وابسته از توزیع نرمال برخوردار است. با توجه به مقادیر میانگین و میانه $-0/005$ و $-0/008$ برای لگاریتم تغییر در فروش می‌توان عنوان کرد که بیش از نصف نمونه مورد بررسی کاهش فروش را نسبت به سال پیشین تجربه کرده‌اند. متغیر مجازی کاهش فروش نیز نشان می‌دهد که حدود ۵۱ درصد (در سال ۱۹۹۰) شرکت مورد

بررسی، با کاهش فروش نسبت به سال پیشین روبرو شده‌اند. همچنین نتایج در مورد متغیر مستقل مالکیت دولتی نشان می‌دهد ۶۱/۷۱ درصد از نمونه مورد بررسی دارای سهامدارانی دولتی یا شبه دولتی بوده‌اند که بیش از ۵۰ درصد از سهام شرکت را در اختیار داشته‌اند.

جدول ۳. آماره توصیفی متغیرهای پژوهش

نماد	متغیر	مشاهده‌ها	میانگین	میانه	بیشینه	کمینه	انحراف معیار
وابستگی	لگاریتم تغییر در هزینه‌های عمومی، اداری و فروش	ΔLnSG &A	۱۹۹۰	-۰.۰۰۵	-۰.۰۱۱	۰.۴۴۰	-۰.۴۱۹
	لگاریتم تغییر هزینه‌های عملیاتی	ΔLnOC	۱۹۹۰	-۰.۰۰۹	-۰.۰۰۵	۰.۹۸۳	-۱.۰۱۸
مستقل	لگاریتم تغییر در درآمد فروش	ΔLnSales	۱۹۹۰	-۰.۰۰۵	-۰.۰۰۸	۰.۳۲۵	-۰.۳۱۸
	شدت دارایی‌ها	ASINT	۱۹۹۰	۰.۰۶۲	۰.۰۶۸	۰.۴۶۷	-۰.۳۶۷
کنترلی	رشد نرخ اقتصادی	ΔGDP	۱۹۹۰	۰.۰۶۱	۰.۰۰۵	۱۲.۵۱۸	-۷.۷۱۴

نماد	متغیر	مشاهده‌ها	فروانی	فراوانی	درصد
مستقل	کاهش فروش	D	۱۹۹۰	۱۰۱۴	۹۷۶
	مالکیت دولتی	SOE	۱۹۹۰	۱۲۲۸	۷۶۲

همچنین در جدول ۴ همبستگی بین متغیرهای پژوهش ارائه شده است. با توجه به این همبستگی بین متغیرهای مستقل و کنترلی در جدول ۳ شرکت بالا نیست، می‌توان بیان کرد که بین این متغیرها در مدل رگرسیونی پژوهش همخطی وجود نخواهد داشت. همچنین آماره عامل تورم واریانس برای تمامی متغیرهای پژوهش در مدل زیر ۵ است که مشکلی بابت همخطی از این نظر وجود ندارد (افلاطونی، ۱۳۹۸). به دلیل مشکل

همخطی متغیر شدت کارکنان که در مدل‌های راجح چسندگی وجود دارد، از مدل حذف شده است.

جدول ۴. همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیر	نماد	$\Delta \ln SG\&A$	$\Delta \ln OC$	$\Delta \ln Sales$	$D \times \Delta \ln Sales$	SOE	ASINT	ΔGDP
لگاریتم تغییر در هزینه‌های عمومی، اداری و فروش	$\Delta \ln SG\&A$	۰۰۰.۱						
لگاریتم تغییر در هزینه‌های عملیاتی	$\Delta \ln OC$	۰.۷۸۹*	۰۰۰.۱					
لگاریتم تغییر در درآمد فروش	$\Delta \ln Sales$	۰.۲۶*	۰.۶۳۰*	۱.۰۰۰				
لگاریتم تغییر در درآمد فروش × کاهش درآمد فروش	$D \times \Delta \ln Sales$	۰.۲۵۹*	۰.۵۵۵*	۰.۹۳۹*	۱.۰۰۰			
مالکیت دولتی	SOE	۰.۰۲۶	۰.۰۳۲	۰.۰۱۸	۰.۰۴۱	۱.۰۰۰		
شدت دارایی‌ها	ASINT	-۰.۰۶۰*	-۰.۱۶۸*	-۰.۲۱۶*	-۰.۲۱۸*	-۰.۰۷۸*	۱.۰۰۰	
رشد اقتصادی	ΔGDP	۰.۱۴۹*	۰.۰۸۲*	۰.۰۴۵*	۰.۰۷۹*	۰.۰۰۳	۰.۰۵۸*	۱.۰۰۰

بررسی آمار استنباطی

به منظور آزمون فرضیه و برآورد مدل‌ها از داده‌های ترکیبی و رگرسیون به روش حداقل مربعات معمولی استفاده شده است. همچنین در این پژوهش برای رفع همزمان خودهمبستگی خطاهای مدل و ناهمسانی واریانس از رگرسیون حداقل مربعات معمولی به روش خطای استاندارد مقاوم استفاده شده است. بر اساس نتایج بدست در جدول ۵ برای آزمون مدل‌ها، آماره فیشر نیز در سطح اطمینان ۹۹٪ معنادار و بنابراین مدل رگرسیون معنادار است.

جدول ۵. آزمون مدل‌ها

متغیر وابسته		لگاریتم تغییر در هزینه‌های اداری، عمومی و فروش		لگاریتم تغییر در هزینه‌های عملیاتی و هزینه‌های	
		$\Delta \ln SG\&A$		$\Delta \ln OC$	
متغیر	نماد	ضریب	آماره t	ضریب	آماره t
مقدار ثابت	C	-۰.۰۳۷	(-۲.۴۳)**	-۰.۰۱۶	(-۱.۴۱)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش	$\Delta \ln Sales$	۰.۳۵۸	(۵.۱۸)	۰.۸۶۱	(۱۷.۳۱)** **
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش فروش	$D \times \Delta \ln Sales$	-۰.۰۸۴	(-۰.۷۲)	۰.۰۵۳	(۰.۶۳)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times مالکیت دولتی	$SOE \times \Delta \ln Sales$	۰.۰۵۴	(۰.۷۱)	۰.۰۱۶	(۰.۲۹)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش درآمد فروش \times مالکیت دولتی	$SOE \times D \times \Delta \ln Sales$	-۰.۱۸۷	(-۱.۷۶)*	-۰.۱۵۹	(-۲.۰۲)** *
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times شدت دارایی‌ها	$ASINT \times \Delta \ln Sales$	۰.۰۷۸	(۰.۴۳)	-۰.۰۸۹	(-۰.۶۴)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش درآمد فروش \times شدت دارایی‌ها	$ASINT \times D \times \Delta \ln Sales$	۰.۳۵۰	(۱.۳۲)	۰.۲۶۳	(۱.۲۹)
لگاریتم تغییر در درآمد در درآمد فروش \times رشد اقتصادی	$\Delta GDP \times \Delta \ln Sales$	۰.۰۲۷	(۴.۵۷)** **	۰.۰۲۳	(۵.۳۹)** **
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش درآمد فروش \times رشد اقتصادی	$\Delta GDP \times D \times \Delta \ln Sales$	-۰.۰۴۸	(-۵.۳۷)** **	-۰.۰۴۴	(-۶.۶۴)** **
اثرات صنعت	Industry	کنترل شد		کنترل شد	
آماره F		۰۵۰.۹		۰۱۰.۸۹	
احتمال آماره F		۰۰۰.۰		۰۰۰.۰	
ضریب تعیین		۱۰۱.۰		۵۳۸.۰	
تعداد مشاهدات		۱۹۹۰		۱۹۹۰	

* در سطح اطمینان ۹۰٪، ** در سطح اطمینان ۹۵٪ و *** در سطح اطمینان ۹۹٪

نتایج بدست آمده برای آزمون فرضیه اول در تخمین مدل رگرسیونی جدول ۵ (ستون اول) در مورد هزینه‌های فروش، عمومی و اداری نشان می‌دهد که ضریب متغیر لگاریتم تغییر در فروش β_1 مثبت (۰/۳۵۸)، با آماره t برابر با ۵/۱۸، در سطح اطمینان ۱٪ معنادار است. ضریب متغیر لگاریتم تغییر در درآمد فروش در کاهش درآمد فروش در مالکیت دولتی β_4 منفی (۰/۱۸۷-)، با آماره t برابر با ۱/۷۶-، در سطح اطمینان ۱۰٪ معنادار است که به معنای تایید (یا عدم رد) فرضیه اول پژوهش بوده و نشان دهنده افزایش شدت چسبندگی در هزینه‌های فروش، عمومی و اداری در شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی است. نتیجه حاصله در سطح تغییر در هزینه‌های فروش، عمومی و اداری با نتایج پژوهش‌های بیو و همکاران (۲۰۱۵) همخوانی دارد.

نتایج حاصل آمده برای آزمون فرضیه دوم برآورد مدل رگرسیونی جدول ۵ (ستون دوم) در مورد هزینه‌های عملیاتی نشانگر آن است که ضریب متغیر لگاریتم تغییر در درآمد فروش β_1 مثبت (۰/۶۸۱)، با آماره t برابر با ۱۷/۳۱، در سطح اطمینان ۱٪ معنادار است. ضریب متغیر لگاریتم تغییر در درآمد فروش در کاهش درآمد فروش در مالکیت دولتی β_4 منفی (۰/۱۵۹-)، با آماره t برابر با ۲/۰۲-، که در سطح اطمینان ۵٪ معنادار است که به معنای تایید (یا عدم رد) فرضیه دوم پژوهش بوده و نشان‌دهنده افزایش شدت چسبندگی در مجموع هزینه‌های عملیاتی در شرکت‌های با مالکیت دولتی است.

بررسی آزمون اضافی

در جدول به ۶ به بررسی مدل رگرسیونی پژوهش با متغیرهای وابسته متفاوت از آزمون‌های اصلی فرضیه‌ها می‌پردازیم. ستون اول مربوط به آزمون مدل با متغیر وابسته لگاریتم تغییر در بهای تمام شده و ستون دوم به تخمین مدل با متغیر وابسته لگاریتم تغییر در تعداد کارکنان می‌پردازد:

جدول ۶. آزمون مدل‌ها

متغیر وابسته		لگاریتم تغییر در بهای تمام شده کالای فروش رفته		لگاریتم تغییر در تعداد کارکنان	
		ΔLnCGS		ΔLnEINT	
متغیر	نماد	ضریب	آماره t	ضریب	آماره t
مقدار ثابت	C	۰.۰۱۵	(۲.۷۸)**	-۰.۰۱۱	(-۱.۵۵)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش	$\Delta \text{LnSales}$	۰.۸۶۰	(۳۴.۰۱)***	۰.۰۹۸	(۲.۷۰)***
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش فروش	$D \times \Delta \text{LnSales}$	۰.۱۶۰	(۳.۷۹)***	۰.۱۰۹	(۱.۷۶)*
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times مالکیت دولتی	$\text{SOE} \times \Delta \text{LnSales}$	-۰.۰۳۲	(-۱.۱۴)	-۰.۰۲۶	(-۰.۶۶)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش درآمد فروش دولتی	$\text{SOE} \times D \times \Delta \text{LnSales}$	-۰.۰۳۸	(-۰.۹۳)	-۰.۰۷۳	(-۱.۲۹)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times شدت دارایی‌ها	$\text{ASINT} \times \Delta \text{LnSales}$	-۰.۲۰۵	(-۳.۳۴)**	-۰.۰۹۵	(-۱.۰۶)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش درآمد فروش \times شدت دارایی‌ها	$\text{ASINT} \times D \times \Delta \text{LnSales}$	۰.۰۲۲	(۰.۲۴)	۰.۰۲۳۱	(۰.۱۷)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times رشد اقتصادی	$\Delta \text{GDP} \times \Delta \text{LnSales}$	۰.۰۰۶	(۲.۶۹)**	-۰.۰۰۱	(-۰.۲۷)
لگاریتم تغییر در درآمد فروش \times کاهش درآمد فروش \times رشد اقتصادی	$\Delta \text{GDP} \times D \times \Delta \text{LnSales}$	-۰.۰۱۴	(-۴.۱۵)***	-۰.۰۰۱	(-۰.۱۳)
اثرات صنعت	Industry	کنترل شد	کنترل شد	کنترل شد	کنترل شد
آماره F		۸۰۰.۴۴۰		۲۳۰.۵	
احتمال آماره F		۰۰۰.۰		۰۰۰.۰	
ضریب تعیین		۸۲۹.۰		۰.۶۷۲.۰	
تعداد مشاهدات		۱۹۹۰		۱۸۸۲	

* در سطح اطمینان ۹۰٪، ** در سطح اطمینان ۹۵٪ و *** در سطح اطمینان ۹۹٪

نتایج بدست آمده در تخمین مدل رگرسیونی جدول ۶ (ستون اول) در مورد بهای تمام شده کالای فروش رفته حاکی از آن است که ضریب متغیر لگاریتم تغییر در درآمد فروش β_1 مثبت (۰/۸۶۰)، با آماره t برابر با ۳۴/۰۱، که در سطح اطمینان ۱٪ معنادار است و نشان می‌دهد به ازای

۱٪ افزایش فروش، بهای تمام شده کالای فروش رفته ۰/۸۶٪ افزایش می‌یابد. ضریب متغیر لگاریتم تغییر در درآمد فروش در کاهش درآمد فروش در مالکیت دولتی β_4 ، منفی (۰/۳۸-)، با آماره t برابر با ۰/۹۳-، سطح معناداری آن بیش از خطای مورد پذیرش ۱۰٪ است که به معنای رد (یا عدم تایید) فرضیه پژوهش بوده و عدم تفاوت در شدت چسبندگی در بهای تمام شده کالای فروش رفته در شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی است. به عبارتی دیگر بهای تمام شده کالای فروش رفته شرکت‌های دولتی و خصوصی از لحاظ میزان چسبندگی در هزینه‌ها بایکدیگر تفاوت معناداری ندارد. یافته‌های این پژوهش در سطح بهای تمام شده کالای فروش رفته با نتایج ژونگ و همکاران (۲۰۲۰) در تضاد است.

نتایج بدست آمده در تخمین مدل رگرسیونی جدول ۶ (ستون دوم) در مورد تغییر تعداد کارکنان نشان می‌دهد که ضریب متغیر لگاریتم تغییر در فروش β_1 ، مثبت (۰/۰۹۸)، با آماره t برابر با ۲/۷۰، در سطح اطمینان ۱٪ معنادار است و نشان می‌دهد به ازای ۱٪ افزایش فروش، تعداد کارکنان ۰/۰۹۸٪ افزایش می‌یابد. ضریب متغیر لگاریتم تغییر در درآمد فروش در کاهش درآمد فروش در مالکیت دولتی β_4 ، منفی (۰/۰۷۳-)، با آماره t برابر با ۱/۲۹-، سطح معناداری آن بیش از خطای مورد پذیرش ۱۰٪ است و نشان دهنده عدم تفاوت شدت چسبندگی تعداد کارکنان در شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی است. این نتیجه بدین معناست که تعدیل کارکنان (نیروی کار) به هنگام کاهش فروش تحت تاثیر نوع مالکیت شرکت نیست. اما با توجه به حقوق و دستمزد بالاتر مدیران، الزام شدیدتر به قوانین کار و دنبال کردن اهداف سیاسی-اجتماعی در شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های خصوصی، احتمال می‌رود هزینه‌های حقوق و دستمزد کارکنان همانند یافته‌های پرابوو و همکاران (۲۰۱۸) نامتقارن‌تر از شرکت‌های با مالکیت خصوصی باشد.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

رفتار نامتقارن هزینه به انتخاب‌های مدیریتی در تعدیل منابع پس از کاهش حجم نسبت داده شده است (بالاز و همکاران، ۲۰۲۰: ۶) و درک این نوع رفتار مهم بوده و برای اقتصاد مزایای مستقیمی دارد چرا که اطلاعات مفیدی در اختیار مدیران به منظور تصمیم‌گیری در زمینه کنترل هزینه‌ها و ذینفعان خارجی (به عنوان مثال تحلیلگران مالی) به منظور ارزیابی عملکرد شرکت،

قرار می‌دهد (بیوگیجا و همکاران، ۲۰۱۵: ۲۴۸). روش‌های تخمین هزینه بر اساس حرکت مکانیکی آنها و فرض تناسب ممکن است نتایج دقیقی نداشته باشد. بنابراین، برای حفظ برتری رقابتی شرکت در بازار، بسیار مهم است که چسبندگی هنگام طبقه‌بندی هزینه‌ها در نظر گرفته شود (ابراهیم و عزت، ۲۰۱۷: ۱۷). بر همین اساس در پژوهش حاضر به بررسی این موضوع پرداخته شد که آیا رفتار نامتقارن هزینه‌ها در شرکت‌های با مالکیت دولتی با شرکت‌های با مالکیت خصوصی متفاوت است یا خیر. نتایج بدست آمده از این پژوهش با استفاده از روش داده‌های ترکیبی و روش رگرسیونی حداقل مربعات معمولی به روش خطای استاندارد مقاوم برآورد شد. به منظور بررسی تاثیر ساختار مالکیت بر رفتار نامتقارن هزینه‌ها، هزینه‌های عملیاتی شرکت به دو سطح هزینه‌های فروش، عمومی و اداری و هزینه‌های بهام تمام شده کالای فروش رفته تقسیم شد. مطابق با نتایج آزمون فرضیه پژوهش شدت چسبندگی هزینه‌های فروش، عمومی و اداری و کل هزینه‌های عملیاتی در شرکت‌های با مالکیت دولتی متفاوت از شرکت‌های با مالکیت خصوصی است. این در حالی است که رفتار ضدچسبندگی که در بهای تمام شده کالای فروش رفته مشاهده شده تحت تاثیر نوع مالکیت شرکت قرار نمی‌گیرد. بر اساس یافته‌ها می‌توان عنوان کرد که در شرکت‌های دولتی رفتار هزینه‌های فروش، عمومی و اداری و کل هزینه‌های عملیاتی چسبندگی بیشتر از شرکت‌های با مالکیت خصوصی است. نتایج بدست آمده به صورت واژگون با نتیجه پژوهش پرابوو و همکاران (۲۰۱۸) در سطح کشورهای مختلف مبنی بر چسبندگی بیشتر هزینه دستمزد کارکنان در شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های با مالکیت خصوصی مطابقت دارد.

این نتایج نشان می‌دهد که شرکت‌های با مالکیت دولتی نسبت به شرکت‌های با مالکیت غیردولتی مشکل نمایندگی جدی‌تری دارند (ژانگ^۱، ۱۹۹۷) و ناکارآمدتر هستند (لین و همکاران^۲، ۱۹۹۸). این یافته نشانگر آن است که احتمالاً مدیران شرکت‌های دولتی از دخالت سیاست‌مداران در تصمیم‌گیری‌های شرکتی استقبال و سعی می‌کنند تا اهداف سیاسی و اجتماعی را تحقق بخشند. بدین وسیله مدیران نیز می‌توانند عملکرد بد خود را که ناشی از شکست آنها برای تعدیل منابع بدون استفاده / مازاد است با اشاره به مسئولیت سیاسی توجیه کنند و مجازات نشوند. همچنین احتمالاً مدیران شرکت‌های دولتی نسبت به شرکت‌ها با مالکیت

1. Zhang

2. Lin, Cai & Li

خصوصی خوش‌بین‌تر هستند و به حفظ منابع بدون استفاده / مازاد متمایل باشند. افزون بر این، از آنجایی که برای دولت دشوار است که عملکرد تحت تأثیر رفتارهای ضعیف مدیران را از رفتارهای سیاسی جداسازی کند، مدیران هنگامی که نتوانند منابع غیر ضروری را کاهش دهند، به ندرت مجازات می‌شوند (مانند: فن و همکاران، ۲۰۰۷؛ هونگ و همکاران، ۲۰۱۲؛ مگینسون و همکاران، ۲۰۱۴). بنابراین، یک مشکل جدی نمایندگی، به ویژه در شرکت‌های با مالکیت دولتی، به ناکارایی مدیریت منابع و چسبندگی هزینه منجر می‌شود. افزون بر این، اولویت مدیران برای ایجاد و حفظ امپراطوری‌های خود ممکن است با حداکثرسازی کوتاه مدت سود شرکت ناسازگار باشد (شلیفر و ویشنی، ۱۹۹۴، ۱۹۹۸). این امر همچنین ممکن است تصمیمات مدیریتی را به حفظ سطوح منابع با وجود کاهش فروش سوق دهد (بیو و همکاران، ۲۰۱۴: ۴).

با توجه به یافته بدست آمده در این پژوهش به شرکت‌های مالکیت دولتی پیشنهاد می‌شود، که از طریق انعقاد قراردادهای مناسب برای اجاره دارایی‌های عملیاتی و استخدام کارکنان (مانند: قراردادهای کوتاه مدت) میزان تعدیلات لازم برای کاهش سطح دارایی‌های عملیاتی خود در دوره‌های کاهش سطح تقاضا و سطح فروش را کمتر کنند و چسبندگی هزینه‌ها را کاهش دهند. همچنین مدیران شرکت‌های با مالکیت دولتی برای دستیابی به عملکرد و کارایی بالاتر، مواردی که عامل عدم تقارن هزینه بوده را شناسایی و کنترل کنند و در فرآیند برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی فعالیت شرکت برای پیش‌بینی هزینه‌های آتی، ارتباط هزینه‌ها با فروش و تاثیر تغییرات فروش بر میزان هزینه‌ها را مدنظر داشته باشند تا بدین وسیله بودجه جامع‌تری ارائه کنند. افزون بر این به سرمایه‌گذاران بالفعل و بالقوه پیشنهاد می‌شود که برای سرمایه‌گذاری در شرکت‌های با مالکیت دولتی که انتظار می‌رود در آینده با کاهش فروش روبرو شوند، موضوع عدم تقارن در رفتار هزینه و تاثیر آن بر سودهای آتی را در نظر داشته باشند.

همچنین به پژوهشگران پیشنهاد می‌شود که در مطالعات آتی اثر سایر ویژگی‌های ساختار مالکیت، همچون مالکیت نهادی (کوتاه مدت و بلندمدت / فعال و منفعل)، تمرکز و پراکندگی مالکیت، ثبات مالکیت، مالکیت خانوادگی را بر رفتار نامتقارن هزینه‌ها بررسی کنند. همچنین بررسی تاثیر مالکیت دولتی بر رفتار نامتقارن هزینه‌ها در طی چرخه‌های تجاری و دوران انتخابات می‌تواند دارای اهمیت فراوانی در محیط پژوهشی ایران باشد. از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به دوره زمانی خاص این پژوهش و عدم امکان تعمیم نتایج به دوره‌های آتی است.

منابع

- احمدی، س.ع.، سروش‌یار، ا.، و دادخواه، م. (۱۳۹۴). رزیابی نقش سرمایه‌سازمانی بر چسبندگی هزینه شرکت. دانش حسابداری مالی، ۲ (۴): ۱۳۷-۱۵۳
- افلاطونی، ع. (۱۳۹۸). اقتصادسنجی در پژوهش‌های مالی و حسابداری در نرم‌افزار Eviews. تهران: انتشارات ترمه.
- ایران زاده، س.، و محمدزاده مقدم، ح. (۱۳۸۹). مدیریت هزینه: شواهدی از رفتار چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های ایرانی. آینده پژوهی مدیریت، ۲۱ (۱): ۱۲۳-۱۳۳.
- ایزدپور، م.؛ و نیکومرام، ه. (۱۳۹۷). تبیین رفتار نامتقارن هزینه‌ها بر اساس هم‌زمانی چرخه‌های سیاسی و تجاری. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۷ (۲۷): ۲۳۱-۲۴۶.
- ایزدی‌نیا، ن.، سلطانی‌اسفیزی، ع.، و فخارمنش، م. ر. (۱۳۹۳). تاثیر تغییرات فروش دوره‌های قبل بر رفتار نامتقارن هزینه. پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۴ (۴): ۲۰۵-۲۲۱
- آقای، م.ع.، و حسنی، ح. (۱۳۹۳). بررسی تاثیر انگیزه‌های شخصی مدیران و متغیرهای حاکمیت شرکتی بر چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۶ (۴): ۱۰۹-۱۲۸.
- آقای، م.ع.، اعتمادی، ح.، و حسنی، ح. (۱۳۹۵). بررسی تاثیر مسئله نمایندگی بر روی چسبندگی هزینه‌ها. دانش حسابداری مالی، ۳ (۳): ۱۱۷-۱۳۶.
- بولو، ق.، معرز، ا.، خان‌حسینی، م. و نیکونستی، م. (۱۳۹۱). بررسی رابطه بین دیدگاه مدیریت و چسبندگی هزینه‌ها در بورس اوراق بهادار تهران. برنامه‌ریزی و بودجه، ۷ (۳): ۷۹-۹۵.
- پازوکی، پ.، و دارابی، ر. (۱۳۹۸). شرکت بر چسبندگی هزینه و محافظه‌کاری در بازار سرمایه ایران با رویکرد معادلات ساختاری. پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۹ (۳): ۱۹۹-۲۱۹.
- چهارمحالی، ع. ا.، و زاهدی، ج. (۱۳۹۶). بررسی تاثیر بیش اعتمادی مدیران بر چسبندگی هزینه‌ها. حسابداری و حسابرسی مدیریت، ۲۳: ۳۱-۴۶.
- حسینی پور، ر.، نصیرزاده، ف.، و عباس‌زاده، م. ر. (۱۳۹۸). عوامل تعیین‌کننده رفتار چسبندگی هزینه‌ها. دانش حسابداری، ۱۰ (۴): ۱۷۷-۲۱۴.
- حقیقت، ح.، و رحیم پور، م. (۱۳۹۶). اثر انگیزه‌های هدیریتی و اهداف سود بر چسبندگی هزینه. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۹ (۱): ۱۹-۵۴
- حیدری، م. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر عامل رفتاری اعتماد به نفس بیش از حد مدیریت بر چسبندگی هزینه: نقش تعدیلی عوامل اقتصادی و عوامل مبتنی بر نظریه نمایندگی در آن. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۲۱ (۲): ۱۵۱-۱۷۲.

- خانی، ع.، غفاری، م. ج.، و شامحمدی، م. ع. (۱۳۹۳). بر تاثیر حاکمیت شرکتی بر عدم تقارن هزینه‌ها. دانش حسابداری مالی، ۱(۳): ۱۲۵-۱۴۵.
- خانی، ع.، امیری، ه.، و شامحمدی، م. ع. (۱۳۹۳). بررسی تاثیر انگیزه‌های شخصی مدیران بر عدم تقارن هزینه‌ها در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۶(۱): ۵۷-۷۴.
- رضایی، م.، پارسا، ح.، و مهربانیان، س. (۱۳۹۶). تاثیر رشد اقتصادی و تحریم‌های اقتصادی بر چسبندگی هزینه در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۲۴(۴): ۵۵۱-۵۷۲.
- زنجیردار، م.، غفاری آشتیانی، پ.، و مداحی، ز. (۱۳۹۳). بررسی و تحلیل عوامل موثر بر رفتار چسبندگی هزینه. حسابداری مدیریت، ۷(۱): ۷۹-۹۱.
- ژولانژاد، ف.، بخردی‌نسب.، و عرب‌صالحی. (۱۳۹۶). تاثیر تغییرات فروش و انتظارات از رشد فروش بر چسبندگی هزینه‌ها در شرایط نبود اطمینان. راهبرد مدیریت مالی، ۵(۴): ۱۵۹-۱۷۸.
- سپاسی، س.، فتیحی، ژ.، و شبیه، س. (۱۳۹۳). آزمون تجربی چسبندگی هزینه‌ها: شواهدی از بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۴(۲): ۱۶۳-۱۷۷.
- صفرزاده، ح. (۱۳۹۳). نقش راهبری شرکتی در توضیح چسبندگی هزینه‌ها. حسابداری مالی، ۲۳: ۱-۲۱.
- عبدلی، م. ر.، و غلامی، م. (۱۳۹۵). تاثیر بیش اطمینانی مدیران بر چسبندگی هزینه‌ها. حسابداری مدیریت، ۲۹: ۱۵-۳۰.
- علی‌خانی، ر.، مران جوری، م.، سیدزاده، س. ف. (۱۳۹۶). مدیریت سود افزایشی، حاکمیت شرکتی و چسبندگی هزینه. پژوهش‌های حسابداری، ۷(۳): ۷۹-۱۰۳.
- علیمرادی، م.، و احمدی، س. ع. (۱۳۹۲). حاکمیت شرکتی و رفتار نامتقارن هزینه‌های اداری، عمومی و فروش در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. حسابداری مالی، ۱۹: ۱۶۲-۱۷۶.
- فرهادی، ز.، طالبی‌نجف‌آبادی، ع.، و کمالی‌کرمانی، ن. (۱۳۹۸). ارتباط ارزشی بیش اعتمادی مدیریت با تأکید بر نقش میانجی چسبندگی هزینه‌ها. حسابداری مدیریت، ۴۳: ۱۰۵-۱۱۶.
- قائمی، م. ح.، و نعمت‌الهی، م. (۱۳۸۵). بررسی رفتار هزینه توزیع و فروش و عمومی و اداری و بهای تمام شده کالای فروش رفته در شرکتهای تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مطالعات تجربی حسابداری، ۱۶: ۷۱-۸۹.
- قائمی، م. ح. و نعمت‌الهی، م. (۱۳۸۶). رفتار و ساختار هزینه‌های عملیاتی و هزینه‌های مالی شرکت‌های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. دانش حسابرسی، ۲۲: ۲۹-۱۶.
- کردستانی، غ.، و مرتضوی س. م. (۱۳۹۱). بررسی تأثیر تصمیمات سنجیده مدیران بر چسبندگی هزینه‌ها. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۱۹(۱): ۷۳-۹۰.
- کردستانی، غ.، و مرتضوی س. م. (۱۳۹۱). بررسی عوامل تعیین کننده چسبندگی هزینه‌های شرکت‌ها. پژوهش‌های حسابداری مالی، ۴(۳): ۱۳-۳۲.

- محموظی، غ.، و ابولحسنی، م. ت.، رستمی، ر. (۱۳۹۵). بررسی رفتار چسبنده بهای تمام شده کالای فروخته شده در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. حسابداری مدیریت، ۳۰: ۱-۱۹.
- منصورفر، غ.، حیدری، م.، و کولانی، ط. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر مدیریت واقعی سود و انگیزه‌های مدیریت بر چسبندگی هزینه‌ها. مدیریت دارایی و تأمین مالی، ۵(۱): ۱-۱۶.
- ناظمی اردکانی، م.، و حکمتی، ح. (۱۳۹۴). بررسی چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های دارویی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. حسابداری سلامت، ۴(۴): ۷۷-۹۶.
- نمازی، م.، غفاری، م. ج.، فریدونی، م. (۱۳۹۱). تحلیل بنیادی رفتار چسبندگی هزینه‌ها و بهای تمام شده با تأکید بر دامنه‌ی تغییرات در بورس اوراق بهادار تهران. پیشرفت‌های حسابداری، ۴(۲): ۱۵۱-۱۷۱.
- نمازی، م.، و دوانی پور، ا. (۱۳۸۹). بررسی تجربی رفتار چسبندگی هزینه‌ها در بورس اوراق بهادار تهران. بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، ۱۷(۴): ۸۵-۱۰۲.
- نیک‌کار، ج.، و حیدری نژاد، ق. (۱۳۹۴). عدم تقارن در رفتار هزینه‌ها - چسبندگی هزینه‌ها؛ شواهد، علل و تأثیرات. حسابداری و منافع اجتماعی، ۵(۳): ۶۹-۹۲.
- نیک‌کار، ج.، و جلیلی، ا. (۱۳۹۴). تأثیر تعدیل‌کننده انتظارات آتی و تغییرات فروش گذشته بر عدم تقارن رفتار هزینه. پژوهش‌های کاربردی در گزارشگری مالی، ۷: ۹۹-۱۲۴.
- وقفی، س. ح.، پرن‌دین، ک.، و خواجه زاده، س. (۱۳۹۸). مطالعه رفتار چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش‌های حسابداری و حسابرسی، ۹(۴): ۱۳۵-۱۵۵.
- Abdoli, R., slavery, m. (2016). The effect of managers' overconfidence on cost stickiness. Management Accounting 29: 15-30. (In Persian).
- Aflatooni, A. (2019). Econometrics in Financial and Accounting Research in Eviews Software. Tehran: Termeh Publications. (In Persian).
- Aghaei, M. A., and Hassani, H. (2014). Investigating the effect of managers' personal motivations and corporate governance variables on cost stickiness in companies listed on the Tehran Stock Exchange. Financial Accounting Research, 6 (4): 109-128. (In Persian).
- Aghaei, M. A., Etemadi, H., and Hassani, H. (2016). Investigating the effect of agency issue on cost stickiness. Knowledge of Financial Accounting, 3 (3): 117-136. (In Persian).
- Aghaei, M. A., Etemadi, H., and Hassani, H. (2016). Investigating the effect of agency issue on cost stickiness. Knowledge of Financial Accounting, 3 (3): 117-136. (In Persian).
- Ahmadi, S. A., Soroushyar, A., and Dadkhah, M. (2015). Assessing the role of organizational capital on company cost stickiness. Knowledge of Financial Accounting, 2 (4): 137-153. (In Persian).
- Alikhani, R., Maran Jori, M., Seyedzadeh, S. (2017). Incremental profit management, corporate governance and cost stickiness. Accounting Research, 7 (3): 79-103. (In Persian).
- Alimoradi, M., and Ahmadi, S. (2012). Corporate governance and asymmetric behavior of administrative, general and sales expenses in companies listed on the Tehran Stock Exchange. Financial Accounting, 19: 162-176. (In Persian).

- Aluchna, M. & Kaminski, B. (2017). Ownership Structure and Company Performance: A Panel Study from Poland. *Baltic Journal of Management*, 12(4): 485-502.
- Anderson, M.C., Banker, R.D., & Janakiraman, S. N. (2003). Are Selling, General, and Administrative Costs “Sticky”? *Journal of Accounting Research*, 41(1): 47-63
- Andrades, J., Martinez-Martinez, D., Larrán, M. & Herrera, J. (2019). Determinants of Information Disclosure by Spanish State-Owned Enterprises in Accordance with Legal Requirements. *International Journal of Public Sector Management*, 32(6): 616-634.
- Armstrong, C.S., Guay, W.R. & Weber, J.P. (2010). The Role of Information and Financial Reporting in Corporate Governance and Debt Contracting. *Journal of Accounting and Economics*, 50 (2/3): 179 – 234.
- Bai, C.-E., Li, D. D., Tao, Z., & Wang, Y. (2000). A Multitask Theory of State Enterprise Reform. *Journal of Comparative Economics*, 28(4): 716-738.
- Balakrishnan, R. & Gruca, T. (2008). Cost Stickiness and Core Competency: A Note. *Contemporary Accounting Research* 25 (4): 993-1006.
- Balakrishnan, R., Labro, E., & Soderstrom, N. S. (2014). Cost Structure and Sticky Costs. *Journal of Management Accounting Research*, 26(2): 91-116.
- Balakrishnan, R., Peterson, M. J., & Soderstrom, N. (2004). Does Capacity Utilization Affect the ‘Stickiness’ of Costs? *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 19(3): 283-299.
- Ballas, A., Naoum, V-C., & Vlismas O., (2020): The Effect of Strategy on the Asymmetric Cost Behavior of SG&A Expenses. *European Accounting Review*, Forthcoming.
- Banker, R. D., Byzalov, D. (2014). Asymmetric Cost Behavior. *Journal of Management Accounting Research*, 26(2): 43-79.
- Banker, R. D., Byzalov, D., Chen, L (2013) Employment Protection Legislation, Adjustment Costs and Cross-Country Differences in Cost Behavior. *Journal of Accounting and Economics*, 55(1):111-127.
- Banker, R. D., Byzalov, D., Fang, S., & Liang, Y. (2018). Cost Management Research. *Journal of Management Accounting Research*, 30(3): 187-209.
- Banker, R. D., Byzalov, D., & Plehn-Dujowich, J. M. (2014). Demand Uncertainty and Cost Behavior. *The Accounting Review*, 89(3): 839-865.
- Banker, R. D., Byzalov, D., & Threinen, L. (2013). Determinants of International Differences in Asymmetric Cost Behavior. Temple University, Working Paper.
- Bertrand, M., & Mullainathan, S. (2003). Enjoying the Quiet Life? Corporate Governance and Managerial Preferences, *Journal of Political Economy*, 111(5): 1043-1075.
- Bolo, AH, Marez, A., Hosseini House, M. and Nikonasbeti, M. (2012). Investigating the relationship between management perspective and cost stickiness in Tehran Stock Exchange. *Planning and Budgeting*, 7 (3): 79-95.
- Boycko, M., Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1996). A Theory of Privatization. *Economic Journal*, 106 (435): 309-319.
- Bu, D., Wen C., & Banker, R. D. (2015) Implications of Asymmetric Cost Behaviour for Analysing Financial Reports of Companies in China. *China Journal of Accounting Studies*, 3 (3): 181-208.
- Bugeja, M., Lu, M., & Shan, Y. (2015). Cost Stickiness in Australia: Characteristics and Determinants. *Australian Accounting Review*, 25(3): 248-261.
- Cai, C. X., Hillier, D., Tian, G., Wu, Q. (2015). Do Audit Committees Reduce the Agency Costs of Ownership Structure? *Pacific-Basin Finance Journal*, 35 (A): 225-240.

- Calleja, K., Steliaros, M., & Thomas, D. C. (2006). A Note on Cost Stickiness: Some International Comparisons. *Management Accounting Research*, 17(2): 127–140.
- Cannon, J. N. & Watanabe, O. (2020). Do firms Pass Commodity Costs Savings to Consumers? Evidence of Asymmetric Pricing Behavior in the United States Air Transportation Industry. Working Paper, available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2824026>.
- Cannon, J.N. (2014). Determinants of “Sticky Costs”: An Analysis of Cost Behavior Using United States Air Transportation Industry Data. *The Accounting Review*, 89(5): 1645-1672.
- Chen, C. X., Lu, H., & Sougiannis, T. (2012). The Agency Problem, Corporate Governance, and the Asymmetrical Behavior of Selling, General, and Administrative Costs. *Contemporary Accounting Research*, 29(1): 252–282.
- Cheung, J., Kim, H., Kim, S. & Huang, R. (2018). Is the Asymmetric Cost Behavior Affected by Competition Factors? *Asia-Pacific Journal of Accounting and Economics*, 25(1-2): 218-234.
- Costa, M.D., Habib, A. & Bhuiyan, M.B.U. (2021). Financial Constraints and Asymmetric Cost Behavior. *Journal of Management Control*, 32(1): 33–83.
- Cuervo, A., & Villalonga, B. (2000). Explaining the Variance in the Performance Effects of Privatization. *Academy of Management Review*, 25 (3): 581-590.
- Cullinan, C. P., Wang, F., Wang, P., & Zhang, J. (2012). Ownership Structure and Accounting Conservatism in China. *Journal of International Accounting, Auditing, and Taxation*, 21(1): 1–16.
- Datta, D. K., Guthrie, J. P., Basuil, D., & Pandey, A. (2010). Causes and Effects of Employee Downsizing: A Review and Synthesis, *Journal of Management*, 36(1), 281–348.
- Dierynck, B., Landsman, W. R., & Renders, A. (2012). Do Managerial Incentives Drive Cost Behavior? Evidence about the Role of the Zero Earnings Benchmark for Labor Cost Behavior in Belgian Private Firms. *The Accounting Review*, 87(4): 1219–1246.
- Fan, J., Wong, T.J., & Zhang, T. (2007). Politically connected CEOs, Corporate Governance and Post-IPO Performance of China's Partially Privatized Firms. *Journal of Financial Economics*, 84(2): 330–357.
- Farhadi, Z., Talebi Najafabadi, A., and Kamali Kermani, N., (1398). The value relationship of management overconfidence with the emphasis on the mediating role of cost stickiness. *Management Accounting*, 43: 105-116. (In Persian).
- Firth, M., Fung, P. M. Y. & Rui, O. M. (2007). Ownership, Two-Tier Board Structure, and the Informativeness of Earnings – Evidence from China. *Journal of Accounting and Public Policy*, 26(4): 463 – 496.
- Four Mahali, A. A., and Zahedi, J. (2017). Investigating the effect of managers' distrust on cost stickiness. *Management Accounting and Auditing*, 23: 31-46. (In Persian).
- Grossman, S. J., & Hart, O. D. (1986). T The Costs and Benefits of Ownership: A Theory of Vertical and Lateral Integration. *Journal of Political Economy*, 94(4): 691–719.
- Gunasekarage, A., Hess, K., & Hu, A. (2007). The Influence of the Degree of State Ownership and the Ownership Concentration on the Performance of Listed Chinese Companies. *Research in International Business and Finance*, 21(3): 379-395.
- Habib, A., & Costa, M.D. (2021). Debt Maturity Structure and Cost Stickiness. *Journal of Corporate Accounting & Finance. Journal of Corporate Accounting & Finance*, 32(1): 78-89.
- Haghighat, H., and Rahimpour, M. (2017). The effect of managerial incentives and profit targets on cost stickiness. *Financial Accounting Research*, 9 (1): 19-54. (In Persian).
- Hall, C. M. (2016). Does Ownership Structure Affect Labor Decisions? *The Accounting Review*, 91(6): 1671–1696.

- Hart, O., & Moore, J. (1990). Property Rights and the Nature of the Firm. *Journal of Political Economy*, 98(6): 1119–1158.
- Hartlieb, S., Loy, T. R., & Eierle, B. (2020). Does Community Social Capital Affect Asymmetric Cost Behaviour? *Management Accounting Research*, 46: 100640.
- Hess, K., Gunasekarage, A. & Hovey, M. (2010). State-Dominant and Non-State-Dominant Ownership Concentration and Firm Performance: Evidence from China. *International Journal of Managerial Finance*, 6(4): 264–289.
- Heydari, M. (2014). Investigating the effect of behavioral factor of management overconfidence on cost stickiness: The moderating role of economic factors and factors based on the theory of representation in it. *Accounting and Auditing Reviews*, 21 (2): 151-172. (In Persian).
- Hoang, L.T., Nguyen, C.C. & Hu, B. (2017). Ownership Structure and Firm Performance Improvement: Does it Matter in the Vietnamese Stock Market? *Economic Papers: A Journal of Applied Economics and Policy*, 36(4): 416-428.
- Holzhaecker, M., Krishnan, R., & Mahlendorf, M. D. (2015). The Impact of Changes in Regulation on Cost Behavior. *Contemporary Accounting Research*, 32(2): 534–566.
- Hope, O., & Thomas, W. B. (2008). Managerial Empire Building and Firm Disclosure. *Journal of Accounting Research*, 46(3): 591–626.
- Hosseini-pour, R., Nasirzadeh, F., and Abbaszadeh, M. (2019). Factors Determining Cost Stickiness Behavior. *Accounting Knowledge*, 10 (4): 177-214. (In Persian).
- Huang, X., Kabir, R., Zhang, L. (2018). Government ownership and the capital structure of firms: Analysis of an institutional context from China. *China Journal of Accounting Research*, 11(3): 171-185.
- Huibers, F. E. (2005). Initial Public Offerings. In G. Caprio, J. L. Fiechter, R. Litan, & M. Pomerleano (Eds.), *The Future of State-Owned Financial Institutions* (315–344). Washington, DC: Brookings Institution Press.
- Hung, M. Y., Wong, T. J., & Zhang, T. Y. (2012). Political Considerations in the Decision of Chinese SOEs to List in Hong Kong. *Journal of Accounting and Economics*, 53(1): 435–449.
- Ibrahim, A. E. A. (2015). The Economic Growth and Cost Stickiness: Evidence from Egypt", *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 13(1): 119-140.
- Ibrahim, A. E. A. (2018). Board Characteristics and Asymmetric Cost Behavior: Evidence from Egypt", *Accounting Research Journal*, 13(2): 301-322.
- Ibrahim, A. E. A., & Ezat, A. N. (2017). Sticky Cost Behavior: Evidence from Egypt. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 7(1): 16–34.
- Iranzadeh, S., and Mohammadzadeh Moghadam, H. (2010). Cost Management: Evidence of cost stickiness behavior in Iranian companies. *The Future of Management Research*, 21 (1): 123-133. (In Persian).
- Izadinia, N., Soltanieh Asfizi, A., and Fakharmanesh, M. (2014). Impact of previous period sales changes on asymptotic cost behavior. *Empirical Accounting Research*, 4 (4): 205-221. (In Persian).
- Izadpour, M & Nikomaram, HM. (2018). Explain the asymmetric behavior of costs based on the synchronicity of political and business cycles. *Management Accounting and Auditing Knowledge*, 7 (27): 231-246 (In Persian)..
- Jensen, M. C. (1986). Agency Costs of Free Cash Flow, Corporate Finance, and Takeovers. *American Economic Review*, 76(2): 323–329.

- Jin, X., & Wu, H. (2021). Economic Policy Uncertainty and Cost Stickiness. *Management Accounting Research* 52, 100750
- Kama, I., & Weiss, D. (2013). Do Earnings Targets and Managerial Incentives Affect Sticky Costs? *Journal of Accounting Research*, 51(1): 201–224.
- Khani, A., Amiri, H., and Shamhamdi, M. (2014). Investigating the effect of managers' personal motivations on cost asymmetry in Tehran Stock Exchange. *Financial Accounting Research*, 6 (1): 57-74. (In Persian).
- Khani, A., Ghaffari, M. J., and Shamhamdi, M. (2014). The effect of corporate governance on cost asymmetry. *Knowledge of Financial Accounting*, 1 (3): 125-145. (In Persian).
- Ko, H., Chung, Y., & Woo C. (2021): Choice of R&D Strategy and Asymmetric Cost Behaviour, *Technology Analysis & Strategic Management*, 33(9): 1022-1035.
- Kumar, P., & Zattoni, A. (2015). Ownership Structure, Corporate Governance and Firm Performance. *Corporate Governance: An International Review*, 23(6): 469–471.
- Kurdistani, G., and Mortasavi S. (2012). Investigating the determinants of corporate cost stickiness. *Financial Accounting Research*, 4 (3): 13-32. (In Persian).
- Kurdistani, G., and Mortasavi S. (2012). Investigating the effect of managers' prudent decisions on cost stickiness. *Accounting and Auditing Reviews*, 19 (1): 73-90. (In Persian).
- Le, T. P. V., & d Tannous, K. (2016) Ownership Structure and Capital Structure: A Study of Vietnamese Listed Firms. *Australian Economic Papers*, 55 (4): 319– 344.
- Li, D., Moshirian, F., Nguyen, P. & Tan, L.-W. (2017). Managerial Ownership and Firm Performance: Evidence from China's Privatizations. *Research in International Business and Finance*, 21(3): 396–413
- Li, W., Natarajan, R., Zhao, Y. & Zheng, K. (2021). The Effect of Management Control Mechanisms through Risk-Taking Incentives on Asymmetric Cost Behavior. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 56(1): 219–243.
- Lin, C., Ma, Y. & Su, D. (2009) Corporate Governance and Firm Efficiency: Evidence from China's Publicly Listed Firms. *Managerial and Decision Economics*, 30(3): 193–209.
- Lin, Y. F., Cai, F., & Li, Z. (1998). Competition, Policy Burdens, and State-Owned Enterprise Reform. *The American Economic Review*, 88(2): 422–427.
- Mahfouzi, G., and Abul Hassani, M. T., Rostami, R. (2016). Investigating the sticky behavior of the cost of goods sold in companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Management Accounting*, 30: 1-19. (In Persian).
- Mansourfar, G., Heidari, M., and Kulani, I. (2017). Investigating the effect of actual profit management and management motivations on cost stickiness. *Asset Management and Financing*, 5 (1): 1-16. (In Persian).
- Masulis, R. W., Wang, C., & Xie, F. (2007). Corporate Governance and Acquirer Returns. *Journal of Finance*, 62(4): 1851–1889.
- Meggison, W. L. (2005). *The Financial Economics of Privatization*. New York: Oxford University Press.
- Meggison, W. L., Ullah, B., & Wei, Z. B. (2014). State Ownership, Soft-Budget Constraints, and Cash Holdings: Evidence from China's Privatized Firms. *Journal of Banking & Finance*, 48(C): 276–291.
- Namazi, M., and Davanipour, A. (2010). Experimental study of cost stickiness behavior in Tehran Stock Exchange. *Accounting and Auditing Reviews*, 17 (4): 85-102. (In Persian).
- Namazi, M., Ghaffari, M. J., Fereyduni, M. (2012) Fundamental analysis of the sticky behavior of costs and costs with emphasis on the scope of changes in the Tehran Stock Exchange. *Accounting Advances*, 4 (2): 151-171. (In Persian).

- Nazemi Ardakani, M., and Hekmati, H. (2015). Investigating the stickiness of costs in pharmaceutical companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Health Accounting*, 4 (4): 77-96. (In Persian).
- Nguyen, H.A., Le, Q.L., & Vu, T.K.A. (2021). Ownership Structure and Earnings Management: Empirical Evidence from Vietnam. *Cogent Business & Management*, 8(1): 1908006.
- Nikokar, J., and Heidarinejad, Q. (2015). Asymmetry in cost behavior - cost stickiness; Evidence, causes and effects. *Accounting and Social Benefits*, 5 (3): 69-92. (In Persian).
- Nikokar, J., and Jalili, A. (2015). The moderating effect of future expectations and past sales changes on the asymmetry of cost behavior. *Applied Research in Financial Reporting*, 7: 99-124. (In Persian).
- Özkaya, H. (2021). Sticky Cost Behavior: Evidence from Small and Medium Sized Enterprises in Turkey. *Eurasian Business Review* volume, 11(2): 349–369.
- Pamplona, E., First, C., Silva, T. B. D. J., Zonatto, V. C. D. S. (2016). Sticky Costs In Cost Behavior of the Largest Companies in Brazil, Chile And Mexico. *Contaduría y Administración*, 61(4): 682-704.
- Pazouki, P., and Darabi, R., (2019). Company on cost stickiness and conservatism in the Iranian capital market with a structural equation approach. *Empirical Accounting Research*, 9 (3): 199-219. (In Persian).
- Prabowo, R., Hooghiemstra, R., & Veen-Dirks, P. V. (2018). State Ownership, Socio-political Factors, and Labor Cost Stickiness. *European Accounting Review*, 27(4): 771-796.
- Qaemi, M. H. and divine blessing, m. (2007). Investigating the behavior of distribution and sales costs, general and administrative, and the cost price of goods sold in manufacturing companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Empirical Accounting Studies*, 16: 71-89. (In Persian).
- Qaemi, M. H. And divine blessing, m. (2007) Behavior and structure of operating costs and financial costs of manufacturing companies listed on the Tehran Stock Exchange. "Auditing Knowledge, 22: 29-16. (In Persian).
- Qi, D., Wu, W. & Zhang, H. (2000) Shareholding Structure and Corporate Performance of Partially Privatized Firms: Evidence from Listed Chinese Companies. *Pacific-Basin Finance Journal*, 8 (5): 587–610.
- Qin, B., Mohan, A. W., & Kuang, Y. F. (2015). CEO Overconfidence and Cost Stickiness. *Management Control & Accounting*, 1(2): 26-32.
- Reimer, K. (2019). Implications for the Credit and Financial Risk of a Firm. In *Asymmetric Cost Behavior*. (5-34). Springer Gabler, Wiesbaden.
- Rezaei, M., Parsa, H., and Mehrabani, S. (2017). The effect of economic growth and economic sanctions on cost stickiness in companies listed on the Tehran Stock Exchange. *Accounting and Auditing Reviews*, 24 (4): 551-572. (In Persian).
- Safarzadeh, H. (2014). The role of corporate leadership in explaining cost stickiness. *Financial Accounting*, 23: 1-21. (In Persian).
- Sapienza, P. (2004). The Effects of Government Ownership on Bank Lending. *Journal of Financial Economics*, 72(2): 357– 384.
- Sepasi, S., Fathi, J., and Shiba, S. (2014). Experimental Cost Adhesion Test: Evidence from Tehran Stock Exchange. *Empirical Accounting Research*, 4 (2): 163-177. (In Persian).
- Shleifer, A. (1998). State versus Private Ownership. *Journal of Economic Perspectives*, 12(4): 133–150.
- Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1994). Politicians and Firms. *The Quarterly Journal of Economics*, 109(4): 995–1025.

- Silge, L., Wöhrmann, A. (2021). Market Reaction to Asymmetric Cost Behavior: The Impact of Long-Term Growth Expectations. *Review of Managerial Science*, 15(2): 309–347.
- Stulz, R. M. (1990). Managerial Discretion and Optimal Financing Policies. *Journal of Financial Economics*, 26(1): 3–27.
- Su, Y., Xu, D. & Phan, P. (2008). Principal-Principal Conflict in the Governance of the Chinese Public Corporation. *Management and Organization Review*, 4(1): 17-38.
- Subramaniam, C. & Watson, M. W. (2016). Additional Evidence on the Sticky Behavior of Costs. *Advances in Management Accounting*, 26: 275-305.
- Sun, Q. & Tong, W. H. S. (2003). China Share Issue Privatization: The Extent of Its Success. *Journal of Financial Economics*, 70(2): 183–222.
- Tirole, J. (1994). The Internal Organization of Governments. *Oxford Economic Papers*, 46(1): 1–29.
- Tran, Q., Doan, A-T., & Tran, T. (2021). Small and Medium Enterprises' Credit Access, Ownership Structure and Job Development. *Australian Economic Papers*. Forthcoming.
- Venieris, G., Naoum, V. C., & Vlismas, O. (2015). Organisation Capital and Sticky Behavior of Selling, General and administrative Expenses. *Management Accounting Research*, 26(1): 54–82.
- Waqfi, S. H., Parandin, K., and Khajehzadeh, S. (2019) Study of cost stickiness behavior in Tehran Stock Exchange companies. *Accounting and Auditing Research*, 9 (4): 135-155. (In Persian).
- Wei, Z., Xie, F. & Zhang, S. (2005). Ownership Structure and Firm Value in China's Privatized Firms: 1991–2001. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 40 (1): 87-108.
- Xu, S., & Zheng, K. (2020). Tax Avoidance and Asymmetric Cost Behavior. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 35(4): 723–747.
- Xu, X. & Wang, Y. (1999). Ownership Structure and Corporate Governance in Chinese Stock Companies. *China Economic Review*, 10 (1): 75–98.
- Xue, S. & Hong, Y. (2016). Earnings Management, Corporate Governance and Expense Stickiness. *China Journal of Accounting Research*, 9(1): 41-58.
- Yang, Y. (2018). Do Accruals Earnings Management Constraints and Intellectual Capital Efficiency Trigger Asymmetric Cost Behaviour? Evidence from Australia. *Australian Accounting Review*, 29(1): 177-192.
- Yarrow, G., King, M., Mairesse, J. & Melitz, J. (1986), Privatization in Theory and Practice. *Economic Policy*, 1 (2), 323–364.
- Ying, T., Wright, B. & Huang, W. (2017), Ownership Structure and Tax Aggressiveness of Chinese Listed Companies. *International Journal of Accounting & Information Management*, 25(3): 313-332.
- Zanella, F., Oyelere, P. & Hossain, S. (2017). Are Costs Really Sticky? Evidence from Publicly Listed Companies in the UAE". *Applied Economics*, 47(60): 6519-6528.
- Zanjirdar, M., Ghaffari Ashtiani, P., and Madahi, Z. (2014). Investigation and analysis of factors affecting cost adhesion behavior. *Management Accounting*, 7 (1): 79-91. (In Persian).
- Zhang, L., Li, J., & Wang, H. (2021). IPO Over-Funding and Cost Stickiness. *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*, 28(4): 411-426.
- Zhang, L., Li, J., & Wang, H. (2021): IPO Over-Funding and Cost Stickiness, *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*, 28(4): 411-426.
- Zhang, W.Y. (1997). Decision Rights, Residual Claim and Performance: A Theory of How the Chinese State Enterprise Reform Works. *China Economic Review*, 8(1): 67–82.

- Zheng, J., Liu, X. & Bigsten, A. (1998). Ownership Structure and Determinants of Technical Efficiency: An Application of Data Envelopment Analysis to Chinese Enterprises (1986-1990). *Journal of Comparative Economics*, 26 (3): 465-484.
- Zhong, T., Sun, F., Zhou, H., & Lee, J. Y. (2020). Business Strategy, State-Owned Equity and Cost Stickiness: Evidence from Chinese Firms. *Sustainability*, 12(5): 1-21.
- Zhoulanjad, F., Bakhrdi, lineage, And Arab Salehi. (2017). Impact of sales changes and expectations of sales growth on cost stickiness in the absence of assurance. *Financial Management Strategy*, 5 (4): 159-178. (In Persian).
- Zou, H. and Xiao, J.Z. (2006). The Financing Behaviour of Listed Chinese Firms. *The British Accounting Review*, 38 (3): 239-258.

COPYRIGHTS

© 2022 Securities and Exchange Organization, Tehran, Iran. This license lets others remix, tweak, and build upon your work non-commercially, and although their new works must also acknowledge you and be non-commercial, they don't have to license their derivative works on the same terms.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی